Ҳақсевар, она юрт, мангу бўл обод!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси ◊ TOSHKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган • 1996 йил 6 ноябрь, чоршанба • № 88 (10.863) • Эркин нархда сотилади

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БАНК-МОЛИЯ АКАДЕМИЯСИНИНГ ЖАМОАСИ ВА ТИНГЛОВЧИЛАРИГА

Азиз дўстлар!

Сизларни банк-молия академиясининг очилиши билан қизғин кутлайман. Кўпгина халқаро ташкилотлар ва молия муассасалари ҳамда ривожланган мамлакатларнинг етук мутахассислари янги билим маскани ташкил қилинишида бизга яқиндан кўмак бергани айниқса қувончлидир. Шубҳа йўкки, банк-молия академияси Ўзбекистон Республикасида иқтисодий таълим тизимини ривожлантириш жараёнидаги муҳим босқични бошлаб беради.

Ўзбекистон иқтисодий тараққиётининг устивор йўналишлари ва суръатлари аниқ белгилаб олинган бугунги даврда банкларнинг роли тобора юксалиб бормоқда. Бинобарин, Ватан ва миллат манфаатларини чуқур англаган, банк ва молия соҳасидаги жаҳон илғор тажрибасини мукаммал ўрганган, маънавияти юксак, эл-юртга садоқатли ёш мутахассисларга талаб ҳам кучаймоқда.

Янги ташкил этилган банк-молия академияси жамоаси ва тингловчилари ана шу олижаноб вазифани шараф билан бажарадилар ва фидокорона меҳнатлари билан Ўзбекистонимиз равнақига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар, деб ишонаман.

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти.

—«ЮКСАК маънавият — келажак пойдевори» деган ибратомуз нақлда олам-олам маъно бор, — дейди Чиноз тумани Пахта қишлоғидаги 24-ўрта мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси, уруш қатнашчиси Мария Никитична Литвинова. Ҳа, бутун ҳаётининг эллик йилини, бор билимини, кучини халқ таълимига бахшида этган тажрибали, фидойи мураббийнинг узоқларга қадалган маъноли кўзларида — замонамизга шукроналик, ўтган сермазмун умр йўлидан мамнунлик белгиларини билиб олиш қийин эмас.

СУРАТДА: М. Литвинова шогирдлари даврасида.

Абдужалол РАҲИМОВ олган сурат.

ВИЛОЯТ ҲАЁТИ: воқеалар, хабарлар, янгиликлар

ОЛМАЛИҚ КУМУШИ «ОЛТИН ҚИРОЛИ»НИ ЛОЛ ҚОЛДИРДИ

ОЛМАЛИҚ олтини ва кумуши бир неча йиллар давомида жаҳон банклари синовидан ўтиб келаётган эди. Синовнинг асосий шарти — тиллаларимиз — беш йил, кумушларимиз — уч йил давомида рекламацияга эга бўлмаслиги лозим эди. Куни кеча қимматли металлар бозори Лондон ассоциациясидан хушхабар келди.

Олмалиқ кон-металлургия комбинати маҳсулоти бўлган кумуш қуймаси мазкур ассоциация раҳбарияти томонидан тақдимномага қабул этилибди. Шу муносабат билан «Ротшильд ва ўғиллари» банки президенти сэр Эвелин де Ротшильд давлатимиз бошлиғи Ислом Каримов номига мактуб йўллаб, қувончли воқеа билан юртбошимизни табриклади. «Олтин қироли»ни лол қолдирган кумушимиздан сўнг Олмалиқ олтини ҳам жаҳон бозорига йўл олади, деган умиддамиз.

Абдураҳим УМАРБЕКОВ.

Ўзбекистон қурилиш материаллари давлат концернига қарашли «Бекободцемент» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятининг фидойилари ва маҳоратли ишчилари бор. Муҳандис Ҳадича Ҳошимова ҳам мана йигирма тўрт йилдирки, ушбу даргоҳда ишлаб келмоқда.

Турғунбек МАҲКАМОВ олган сурат.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚИШЛОҚ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ ВАЗИРЛИГИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Бозор муносабатлари шароитида қишлоқ ва сув хўжалигини бошқариш тузилмасини такомиллаштириш, тупроқ унумдорлигини, суғориладиган ерлардан фойдаланиш самарадорлигини яхшилаш ва қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини ошириш масалаларида уларнинг мустаҳкам ўзаро алоқасини таъминлаш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалик вазирлиги ҳамда Мелиорация ва сув хўжалиги вазирлиги негизида Ўзбекистон Республикаси қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги ташкил этилсин.

2. Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги давлат бошқарув органи деб белгилаб қўйилсин ва унинг зиммасига қуйидаги асосий вазифалар юклатилсин:

суғориладиган ерлар унумдорлиги ва самарадорлигини оширишга қаратилган ягона стратегик сиёсатни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш. Республика сув хўжалиги ташкилотларининг, лойиҳа-қидирув, илмий, гидрогеология-мелиоратив, тупроқ-ер тузилиши ҳамда таъмирлаш-қурилиш муассасалари ва корхоналари имкониятларидан ҳар томонлама оқилона фойдаланиш;

мамлакатимиздаги илғор тажриба ва жаҳондаги энг яхши ютуқларни уйғунлаштириб, қишлоқ ва сув хўжалигида ягона илмий-техникавий ва технологик сиёсатни юритиш;

қишлоқ ва сув хўжалигида иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги корхоналарининг иқтисодий мустақиллигини кенгайтириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини оқилона ташкил этиш мақсадида уларнинг манфаатларини бирлаштириш;

аграр секторда бозор муносабатларини ривожлантириш, фермерлик ҳаракати ва хусусий ташаббускорликни бутун чоралар билан қўллаб-қувватлаш, республика ҳудудида қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг улгуржи ва майда улгуржи бозорларини ташкил этиш;

қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши таркибини оқилона ташкил этиш, алмашлаб экиш ва экинларни навбат билан экишнинг мақбул схемаларини жорий этиш, бозор талабларига қараб экин майдонлари таркиби ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ҳажмини бошқариш;

агросаноат мажмуи ҳолатини таҳлил этиш ва уни ривожлантириш истиқболларини ишлаб чиқиш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва хомашё етиштириш ҳамда улар ҳаракатда бўладиган аниқ мақсадни кўзловчи дастур ва балансларини тузиш;

қишлоқ хўжалик экинлари уруғчилигини, чорвачиликда наслчилик ишини ва ветеринария хизматини ташкил этиш, уруғлик сифатини, пестицид ва ўғитларнинг қўлланилиши, тупроқ эррозиясининг олдини олиш, ўсимликлар ва ҳайвонлар касалликлари тарқалишини назорат қилиш;

қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ҳар томонлама механизациялаш, янги турдаги техника, машина ва механизмларни жорий этиш асосида уни интенсивлашни таъминлаш;

ер ва сувдан фойдаланувчиларнинг барча тоифаларида ер ва сувдан самарали фойдаланишни давлат йўли билан ҳисобга олиш ва назорат қилишни амалга ошириш;

қадимдан суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ва янгилаш, янги ерларни ўзлаштириш, суғоришнинг илғор усулларини жорий этиш чораларини ишлаб чиқиш;

экология муаммолари ва Орол денгизи ҳавзаси муаммоларини ҳисобга олиб, барча сув истеъмолчилари ва сувдан фойдаланувчилар манфаатларини кўзлаган ҳолда сув ресурсларини бошқариш;

катта каналлар, йирик сув омборлари ва бошқа сув хўжалиги иншоотлари ва тизимларини давлат йўли билан бошқариш;

олий ва ўрта махсус таълимни ташкил этиш, фермерларни ўқитиш, ходимларни тайёрлаш, уларнинг малакасини ошириш, агросаноат мажмуи соҳасида давлат кадрлар сиёсатини ўтказиш.

3. Жойларда Қорақалпоғистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, вилоят ва туман қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармалари ташкил этилсин.

Қишлоқ ва сув хўжалиги ҳудудий бошқармалари Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигига ва тегишли ҳудуд ҳокимига бўйсуниши белгилаб қўйилсин.

Вазирлик таркибидаги мавжуд республика ишлаб чиқариш бирлашмалари, корпорациялар ва бошқа ташкилотлар сақлаб қолинсин.

4. Белгилаб қўйилсинки, Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигининг ўз ваколатлари доирасида қабул қиладиган қарорлари ер ва сувдан фойдаланиш турларидан, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ташкил этиш шаклларидан қатъи назар, вазирликлар, идоралар, концернлар, уюшмалар, корхоналар ва муассасалар, маҳаллий ҳокимият ва бошқарув органлари, мансабдор шахслар ва фуқароларнинг ижро этиши учун мажбурийдир.

5. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги амалдаги қонун ҳужжатларини ушбу Фармонга мувофиқлаштириш учун уларга ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги таклифларни икки ой муддатда Вазирлар Маҳкамасига тақдим этсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигини тузишга доир ташкилий масалаларни ҳал қилиш учун ташкилот қўмитаси тузилсин.

Ташкилот қўмитасига Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги фаолиятини ташкил этиш, унинг таркиби, штатлар сони ва вазирлик тўғрисидаги Низом ҳақида Вазирлар Маҳкамаси қарори лойиҳасини икки ҳафта муддатда тайёрлаш топширилсин. Қарор лойиҳасини тайёрлаш чоғида икки вазирлик негизида қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштирувчилар учун зарур рағбатлантирувчи шароит яратиши лозим бўлган мутлақо янги бошқарув органи барпо этилиши назарда тутилсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1990 йил 8 декабрда чиқарган «Ўзбекистон ССР агросаноат мажмуини бошқариш структурасини такомиллаштириш тўғрисида»ги 107-Фармони ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1996 йил 1 ноябрь.

ЭЪЗОЗ

Асли Оҳангароннинг Ялпоқтепа мавзесидан бўлган Қўчқорали Йўлдошев кўп йиллардан бери «Ангрен» ширкат жамоасида ишлайди. У меҳнатда эришган муваффақиятлари учун республикамиз мустақиллигининг беш йиллиги арафасида «Дўстлик» ордени билан мукофотланди.

Қўчқоралини буғдойзорда, кўм-кўк майсалар билан қопланган далада, сувчилар билан бирга сув тараб юрганида учратдим.

— Бу иккинчи марта сув беришимиз, — деди Қўчқорали Йўлдошев. —105 гектар ғаллазорларимиз бор. Қиш фасли бошлангунча икки марта сувдан чиқарамиз. Ҳар гектар ерга 200 килограмм сульфат аммоний ўғитини бердик. Энди сувдан кейин ниҳоллар бачки шохларини чиқариб анча йўғонлашади ва совуққа чидамли бўлади.

Қўчқорали Йўлдошев асли сабзавоткор механизатор эди. 1988 йилда бригада бошлиғи қилиб тайинланди. Илғор ғаллакор, бўлим бошқарувчиси Жамол Қўчқоров унга ғалладан мўл ҳосил етиштириш йўриқларини ўргатди. Ўтган йили ҳар гектар ердан 35 центнердан, бу йил эса 38 центнердан ҳосил ўриб-йиғиб олиб, режада белгиланган 340 тонна ўрнига 402 тонна хирмон кўтарди.

— Биз ҳар йили ҳам «Бахт» навли буғдой уруғини экамиз, — дейди Қўчқорали Йўлдошев, — У анча серҳосил оқ буғдой. Ҳар гектар ерга 220 килодан 250 килогача дориланган уруғ сарфланади. Ана шунда бир квадрат метр ерда 4,5-5 мингтадан кўчат ҳосил бўлади. Биринчи сувдан кейин дарҳол ўғитлаймиз. Қиш чилласида яна азот солиб, кўкламда, ернинг намига қараб су-

Нишондорларимиз

ғорамиз. Гуллаганда бир марта, бошоқ олганда яна бир марта сув берилади. Умуман то буғдой пишгунча тўрт-беш марта суғорилганда ҳар дона бошоқда 45-56 тадан дон бўлади ва гектар бошига 45-48 центнердан ҳосил етиштирилади.

Бригаданинг Пиримқул Ҳасанов, Умарали Аҳмедов, Ўрол Умбетов ва Муҳайё Одилова каби тажрибали сувчилари ва бошқа ишчилари то ҳосил пишиб етулгунча ғаллазордан чиқмайдилар. Ўтган мавсумда ҳар бир ишчи ойига 2-2,5 минг сўмдан маош олди. Шартномага мувофиқ ҳар гектар ердан 35 центнердан ортиқ етиштирилган ғалла бригада аъзоларига бўлиб берилди. Бундан ташқари хўжалик бошқарувининг қарори билан бригаданинг ишчиларига 500 килограммдан буғдой бепул берилди. Йил охирида эса пировард натижаларга қараб ҳар бир ишчининг яна 7-8 минг сўмдан устама ҳақ олиши кутилмоқда.

Қўчқорали Йўлдошев бошлиқ бригадада бундан ташқари яна 30 гектарга яқин боғ ҳам бор. Тўғри унинг 3 гектари энди ҳосилга кирган. Ширкатчилар ёш боғ ораларидан ҳам мўмай даромад олдилар. Улар 15 тонна олма, 25 тонна олхўри, 5 тонна беҳидан ташқари анчагина миқдорда помидор, картошка, ош лавлаги ва бошқа маҳсулотлар ҳам топширишди. 4 гектар ерга экилган ошқовоқларнинг ҳар гектаридан 26 тоннадан ҳосил етиштирилди.

— Бригадамизда ишлайдиган 8 кишига 8-12 гектардан ғалла майдонларини бўлиб берганмиз, — дейди Қўчқорали Йўлдошев. — Ҳар бири билан шартнома тузилган. Шунга кўра белгиланган ҳосилни топширгач қолган ҳосилни ўзлари тасарруф қиладилар.

— Ғаллакор бўлиб нимага эришдингиз? — деб сўрайман бригада бошлиғидан.

— Мен оддий деҳқонман. Ака-укаларим ҳам шофер, тракторчи, молбоқарлар. Ҳаммамиз ҳам ҳалол меҳнатдан обрў-эътибор қозоняпмиз. Мана ўзимдан мисол, ғаллада ишлаб кам бўлмадим, туманда биринчилардан бўлиб давлатимизнинг «Дўстлик» орденига сазовор бўлдим, ҳалол меҳнатим туфайли Ўзбекистонимиз мустақиллигининг беш йиллиги тантаналарида, Тошкентда, Мустақиллик майдонида бўлдим. Шу ерда туриб Президентимизнинг нутқини эшитдим. Ахир ердан ризқ топаётган оддий меҳнаткашга бундан ортиқ мартаба бўладими? Энди бу иззатҳурматларга ҳалол меҳнатим билан жавоб беришим ҳам керак.

МЎМИН ҚАЮМОВ.

«АВТОВАЗ» ТАН ОЛДИ: «НЕКСИЯ» «ЖИГУЛИ»ДАН АФЗАЛ ЭКАН

«Нексия» афзалми ёки «Жигули»? Диққат бўлманг, сизни ҳозирча ўйлантириб турган бу саволга «АвтоВАЗ» ҳиссадорлик жамияти дилерлари уюшмаси мутахассислари асосли жавобни топишди.

РАТА-ТАСС мухбирининг хабар беришича, россиялик мутахассислар «ВАЗ-2110» янги модели ва Ўзбекистонда жанубий кореялик ҳамкорлар билан чиқарила бошланган «Нексия» автомобилини қиёсий таҳлил қилиб чиқдилар. Таҳлил натижалари барча кўрсаткичлар бўйича «Нексия» «Жигули»нинг янги моделидан бир неча баробар устун эканини кўрсатди.

Мутахассислар Ўзбекистонда ишлаб чиқарилаётган «Нексия» юксак сифатга эга автомобил эканини, унинг бутловчи материаллари сифати ҳам аълолигини эътироф этишди. «Нексия»нинг Россиядаги нархи эса қарийб «Жигули»ники билан бир хил: Россия миллий валютаси билан ҳисоблаганда 76 миллион рубл.

Дилерлар «АвтоВАЗ» ҳозиргача чиқарган мавжуд автомобилларни сотиш мушкуллигини, бу жараён келгуси йил апрелигача чўзилиши мумкинлигини қайд этишяпти. Шу сабабли улар завод маъмуриятига «Жигули»нинг янги русуми нархини 18-20 фоиз арзонлаштириш кераклигини таклиф қилишмоқда. «Нексия»нинг эса бозори ниҳоятда чаққон.

Қизиқ, нархни арзонлаштириш билан автоҳаваскорларни «йўлдан уриб» бўлармикан.

БИР ЙЎНАЛИШДАГИ — ЭЛЛИК ТАДБИР

«ЎЗБЕКИСТОН металлургия комбинати» ҳиссадорлик ишлаб чиқариш бирлашмамизда атроф-муҳит мусаффолигини таъминлашга қаратилган тадбирлар ҳар йили режалаштирилади ва амалга оширилаяпти. Жорий йил бошида вилоятимиз аҳолисига мурожаат қилиб, барча меҳнат жамоалари ва фуқароларни табиатни сақлашда экологлар билан ҳамкорлик қилишга чақирган эдик.

Корхона жамоасининг ўзи эса бу соҳада сўз ва иш бирлигига эришяпти. Кейинги вақтларда экологик аҳволни яхшилаш учун кураш умумжамоа вазифаси бўлиб қолганлиги, бу муҳим ишда металлургдан тортиб корхона раҳбаригача ҳамма бир ёқадан бош чиқариб изланаётганлиги яхши самара бермоқда. Комбинат ҳиссадорлик жамиятига айланиб, жамоа корхонанинг ҳақиқий эгаси бўлиб қолганлиги ҳам ижобий рол ўйнамоқда, экология муаммоларини ҳал қилишга тобора кўпроқ сармоя ажратиш мумкин бўляпти.

Кейинги беш йилда умуман Бекобод шаҳри экологиясини яхшилашга муносиб ҳисса қўшдик. Фақатгина сўнгги беш йил давомида бу ерда қатор тозалаш иншоотлари ишга туширилди. Мартен ва 1-навли прокат цехларида сувдан қайта фойдаланиш жорий қилинди. Ёмғир сувларини тозалаш иншоотлари ҳам барпо этилди. Илгари оби-ҳаёт корхона ҳудудида ифлос бўлиб, шу ҳолда сув ҳавзаларига оқиб кетаверар эди. Эндиликда бунга барҳам берилди, бундай сувлар ҳам тозаланадиган бўлиб қолди. Бундан ташқари, электр билан пўлат эритиш цехининг насос станциясида саноат оқавалари ва ёмғир сувларидан қайта фойдаланиш коллектори ишга туширилди.

Ҳозирги вақтда ҳам эколо-

Долзарб мавзу

гик аҳволни яхшилашга қаратилган тадбирлар кенг кўламда амалга оширилмоқда. 1-таъмирлаш-механика цехининг қуюв бўлими ва электрда пўлат эритиш цехи қайта қурилмоқда. Айни вақтда газ тозалаш мажмуи ва тозалаш иншоотлари блоки ҳам такомиллаштириляпти. Электрда пўлат эритиш цехини қайта ускуналаш ҳар йили чиқиндиларнинг ҳавога тарқалишини ҳозирги вақтдагига нисбатан деярли уч баравар камайтириши мўлжалланмоқда. Натижада салкам олти юз тонна заҳарли моддалар ушлаб қолинади. Қабул қилинган технологик ечимларга мувофиқ сув таъминотининг биқиқ ва чиқитсиз тизимини барпо этиш назарда тутилади.

Комбинатимизда металлургия ишлаб чиқариши ва бошқа технологик жараёнларнинг атроф-муҳитга зарарли таъсирини камайтириш юзасидан ишлар тўхтовсиз олиб боriляпти. Биргина ўтган йили корхонада ҳавога заҳарли моддаларни тарқатиш олдинги йилдагига нисбатан 500 тонна камайди. Оби-ҳаёт манбаларидан сув олиш бу йил 155 минг куб метр ҳажмда қисқарди.

Жорий йилда атроф-муҳитни муҳофаза қилиш бўйича деярли 10 миллион сўм маблағни ўзлаштириш назарда тутилган. Ҳаммаси бўлиб элликдан ортиқ экологик тадбир амалга оширилади. Улар сув ҳавзаси, ҳавони, ўсимликлар дунёсини ва ер ресурсларини муҳофаза қилишга қаратилган. Шу вақтгача бундай ишларнинг тўртдан уч қисмига яқини рўёбга чиқариб қўйилди. Йил охиригача мўлжалдаги барча тадбирлар амалга оширилади, шубҳасиз.

Қисқаси, табиатни муҳофаза қилиш бўйича мавжуд имкониятларни тўла ишга солиш комбинатнинг атроф-муҳитга зарарли таъсирини кескин камайтиради, унинг меъёрда бўлишини таъминлайди. Бу эса Бекобод каби йирик саноат марказида экологик аҳвол яхшиланишига олиб келади.

У. РЎЗМАТОВ,
ҳиссадорлик жамияти бош муҳандисининг ўринбосари.

У ЮРТИ УЧУН КУРАШГАН ЭДИ

ЗАНГИОТА туман кутубхонасида «Буюк сиймолар ҳаёти» туркумидан йирик давлат арбоби Файзулла Хўжаев таваллудининг 100 йиллигига бағишланган «У юрти учун курашган эди» деб номланган театрлаштирилган тадбир бўлиб ўтди. Наргиза Исмоилова, Шоира Эргашева, Донохон Файзиева, Саодатхон Обиддиновалар саҳнага олиб чиққан томошада Файзулла Хўжаевнинг аччиқ қисмати, эли, юрти озодлиги учун олиб борган улкан ишлари ҳаяжонларга бой лавҳаларда ўз ифодасини топди. Айниқса, Бухородаги Гулруҳ сайли акс эттирилган саҳналар томошабинлар томонидан олқишлар билан кутиб олинди. Шунингдек, ижодий жамоа томонидан ташкил этилган Файзулла Хўжаев ҳаётидан ҳикоя қилувчи кўргазма ҳам кўплаб маълумотларга бойлиги билан ташриф буюрувчиларда катта қизиқиш уйғотди.

Салоҳиддин СИРОЖИДДИНОВ.

ИСМИ-ЖИСМИГА ЯРАША

Эшонгузар қўрғони фуқаролар йиғини ҳудудида 9 мингдан зиёд аҳоли истиқомат қилади. Кўчалар, маҳаллалар тобора обод бўлиб бормоқда. Замонавий савдо дўконлари, маданий-маиший объектлар қад кўтармоқда. Ҳабиб Нуъмон кўчасига ҳамманинг ҳаваси келади. Текис йўл, йўлаклар, бекатлар озода. Маҳаллаларнинг номлари ҳам чиройларига яраша бўляпти. Дўстлик, Амир Темур, Наврўз, Навоий, Нурафшон маҳаллаларида аҳоли ичимлик суви, электр билан тўлиқ таъминланган, хонадонлар газлашмоқда. Қишлоқ кўчаларига шу туманда туғилиб, юрт, халқ манфаати учун фидойилик кўрсатган кишиларнинг номлари қўйилмоқда. 2 кўча «Ўзбекистон овози» газетасининг 75 йиллиги» ва «Истиқлол» газетасининг 60 йиллиги» деб аталади.

Мурод БОТИРОВ,
Зангиота тумани.

ОТАХОНЛАР ТАЪМИРЛАШДИ

ЎРТАЧИРЧИҚ туманидаги «Қайтмас» жамоа хўжалигида кекса механизаторлар Мамат Номозов, Эрмат Давлатовлар ўз ташаббуси билан бир неча йиллан бери яроқсиз ётган битта трактор ва кўсак чувиш машинасини қўшимча тарзда таъмирлаб беришди. Айни пайтда ўзлари ҳам кўсак чувишга кўмаклашишмоқда.

Саид САИДАҲМЕДОВ.

ВИЛОЯТ ҲАЁТИ: воқеалар, хабарлар, янгиликлар

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

1996 йил 6 ноябрь № 88 (10.863)

БУ КУНЛАР БИР ОРЗУ ЭДИ...

КЎП йиллар давомида ота-боболар дилларида армон, етиб бўлмас орзу бўлиб келган истиқлол нури элимиз боши узра ёғду таратаётганига ҳам беш йилдан ошди. У туфайли бағримизга шамол тегди. Ўзбекистонимиз номи жаҳонга танилиб, келажаги буюк мамлакатимизнинг иқтисодий, ижтимоий соҳаларида катта ўзгаришлар рўй берди. Шаҳарлар, туманлар қиёфалари ўзгариб кетди. Хорижий мамлакатлар билан ҳамкорликда ҳавас қилгудек қўшма корхоналар, маданий муассасалар қад кўтарди. Президентимиз, ҳукуматимиз саъй-ҳаракати билан қадриятларимиз, маънавий меросимизни тиклаш ва ардоқлашга эътибор ортди. Истиқлол мафкурасини яратиш, кишиларда янгича дунёқарашни шакллантириш, улар онгига мустақиллик моҳияти ва мазмунини сингдириш заруратга айланди.

Шуни айтиш керакки, хурриятга интилиш иштиёқи халқимиз руҳиятида доимо кучли бўлиб, у Туркистонда турли уюшмалар, озодлик ҳаракатларини юзага келтирган эди. Айниқса, бу ҳаракат Чор Россияси подшолиги ағдарилиб, 1917 йилда февраль инқилоби рўй бергач, янада кенгайди.

Истибдоддан хўрланган, жабр-зулм туфайли пичоқ суякларига тақалган фуқоролар бу инқилобдан катта умид қилган эдилар. Ана шундай кунларда турли миллий газеталар, ҳатто, февраль инқилобини қўллаб-қувватлаб чиқдилар. Хусусан, Самарқандда чоп этиладиган «Ҳуррият» газетаси, Россияда узоқ вақтдан буён кутилаётган ўзгаришлар рўй берди. Биз эркин сўзлаш ва ёзиш ҳуқуқини олдик. Энди бизни бу ҳуқуқдан ҳеч ким маҳрум эта олмайди. Ниҳоят, бизга ва бизнинг талабларимизга қулоқ солишадиган бўлишади», деб ёзган эди.

Шу даврда кўплаб партиялар, уюшмалар, гуруҳлар вужудга кела бошлади. Ана шу жараённинг ўзига хос хусусиятларидан бири Туркистонда янги аниқ стратегия ва тактикага эга бўлган, туб аҳоли томонидан қўллаб-қувватланган, тан олинган ёш миллий ташкилотлар шаклландилар. Хусусан, Андижонда — «Озод халқ», «Мифтах-ул маориф», «Ҳуррият», «Маърифат ва шариат», «Иттифоқи исломия», «Тижоратул-ислом», «Саноул-ислом», «Хаддодул-ислом», Самарқандда — «Мирважул — ислом», Каттақўрғонда — «Равнақ-ул-ислом», «Гулистон»; Хўжандда — «Муайин-ат-толибин»; Наманганда — «Жамияти исломия» каби ташкилотлар фаолият кўрсата бошладилар.

Ўша вақтда Туркистондаги миллий-сиёсий ташкилотлар орасида 1917 йилнинг март ойи бошларида ташкил этилган «Шўрои исломия» («Ислом кенгаши»), 1917 йил июнида ундан ажраб чиққан «Шўрои уламо» («Уламолар кенгаши»), шунингдек, 1917 йилнинг июлида ташкил этилган «Турк одами марказият фирқаси» ташкилотлари юқори мавқега эга бўлдилар.

Бу ҳаракатларга дунёқараши турлича бўлган тараққийпарвар жадидлардан тортиб динга эътиқод қўйган билимдон кишилар раҳбарлик қилардилар. Айни пайтда мавжуд тузумдан норозилик ва озод кунларга интилиш ғояси (ҳар ҳолда бунга эришишни ҳар хил тушунсалар ҳам) уларни бирлаштириб турарди.

Юқорида қайд этилган ташкилотлар орасида «Шўрои исломия» алоҳида аҳамият касб этарди. У қисқа муддатда Қўқон, Андижон, Марғилон, Самарқандда ва Туркистоннинг бошқа шаҳарларида ўзининг сафдош ташкилотларини тузди. Маҳаллий аҳолининг энг билимли қисми вакиллари бу ташкилотларга аъзо бўлдилар. «Шўрои исломия»нинг туғилиши тасодифий бўлмай, балки, Туркистон халқларининг умумсиёсий дунёқараши асосида вужудга келган зарурий ташкилот эди. У пайдо бўлар экан, жамиятдаги турли дунёқарашга эга бўлган миллий-сиёсий кучлар ва уюшмаларни бирлаштириб, туркистонликларнинг манфаатларини росмана ҳимоя эта оладиган қудратли ҳамда самарали тизимни вужудга келтиришни кўзда тутган эди. «Шўрои исломия» ташкилотига ўша пайтларда номлари Туркистонга машҳур бўлган ислоҳотчилар — Мунаввар қори Абдурашидхон ўғли, Маҳмудхўжа Беҳбудий, Убайдуллахўжа Асатуллахўжа ўғли, Тошпўлатбек Норбўтабек ва бошқалар раҳбарлик қилдилар. Уларнинг фаолияти дастлабки кунларданоқ зулмга, адолатсизликка ва мустамлакачиликка қарши қаратилди. 1917 йилнинг апрелида «Шўрои исломия» етакчилари умумтуркистон мусулмонларининг биринчи қурилтойини чақириш ташаббуси билан чиқдилар. Унда иштирокчилар озодлик ҳаракатининг дастури, қоидалари, мақсади ва вазифаларини белгилаб олдилар.

Биз билган, билмаган тарих

Анжуман қатнашчилари ўлкамизда демократик ўзгаришларни амалга ошириш, мустамлакачиликни тугатиш ҳамда Туркистонга миллий-ҳудудий автономия ҳуқуқини бериш тўғрисида ўз фикрларини очиқ-ойдин айтдилар. Бу ҳаракат ташаббуси билан бутун Туркистон бўйлаб миллий тилларда «Нажот», «Кенгаш», «Турон», «Улуғ Туркистон» каби ўнлаб янги газета ва журналлар чиқа бошлади. Уларда босилган мақолаларда озодлик ва миллий ўз тақдирини ўзи белгилаш ғояси атрофида халқни жипслаштиришга чақирилди. Февраль инқилоби бунга гўё имкониятлар яратиб бергандек эди.

Лекин, ферpermission воқеаларидан сал фурсат ўтмай Туркистон халқлари умид билан қарши олган бу инқилоб миллий масалани адолатли ҳал этиш тўғрисидаги ишончни оқламаганлиги маълум бўлди.

Расмий ҳукумат ва ҳукмрон умумроссия партияларининг миллий сиёсати ўзгармай қолаверди Бу сиёсат империя инжиқликларинигина ўзига таянч деб билди. 1917 йил октябрь воқеалари эса, маҳаллий аҳолининг мустақилликка эришиши тўғрисидаги орзу-умидларини бутунлай пучга чиқарди. Россия империяси яна Туркистон халқларини жаҳолат гирдобига маҳкум этиш йўлини танлади. Туркистон миллий-озодлик ҳаракати қатнашчиларининг ўз сиёсатлари, мақсадлари ҳамда талабларини амалга ошириш йўлидаги интилишлари кутилган натижани бермади ва бундай шароитда бериши ҳам мумкин эмасди. Аммо уларнинг фаолиятлари бесамар кетмади. Мазкур ҳаракатлар иштирокчилари Туркистон халқлари миллий-озодлик кураши тарихида чуқур из қолдирдилар. Мустақил яшаш учун ишонч руҳи сўнмади. Ёт ҳукмронлик мавжуд экан, миллий бирликка эришиш ғояси доим яшайверади деган мазмун қалбларга муҳрланди.

Биз бу мақолани ёзишдан мақсад февралда рўй берган буржуазия инқилоби озодлик истаган ва унга интилган Туркистон фуқароларининг онгида жиддий ўзгаришлар ясаганлиги, уларнинг савияси ва малакасини анчагина оширганлигини, дунёқарашини кенгайтирганлигини эътироф этишдир. Озодлик шамоли эсадиган кун охир оқибат келишига бўлган умид уч-қунлари жафокаш халқни тарк этмади. Жамият тараққиётининг энг қийин босқичларида ҳам, шўролар тузумининг қатағон йилларида ҳам кишилар ана шу ғоялар, фикрлар билан яшадилар.

Минг шукрлар бўлсинки, элимиз озодликка чиқди. Президентимизнинг дадил фикри, оқилона сиёсати туфайли истиқлолга етдик, унинг шуури ҳар биримизнинг дилимизни чароғон этди.

Шундай қутлуғ дамларда бундай кунларни орзу қилганлар, лекин, кўриш насиб этмаган ота-боболаримиз руҳи шод бўлсин, деймиз. Истиқлол бизга эрк бериш билан бирга, қадриятларимизни тиклашга, маънавиятимизни бойитишга кенг йўл очди. Шундай экан, миллий озодлик ҳаракатларига уюшиб, мустақилликка интилган аждодларимиз меросларини улуғлаш, уларни хотирлаш ва шарафлаш муқаддас бурчимиздир.

Равшан АБДУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон республикаси Фанлар Академиясининг Тарих институти катта илмий ходими, тарих фанлари номзоди.

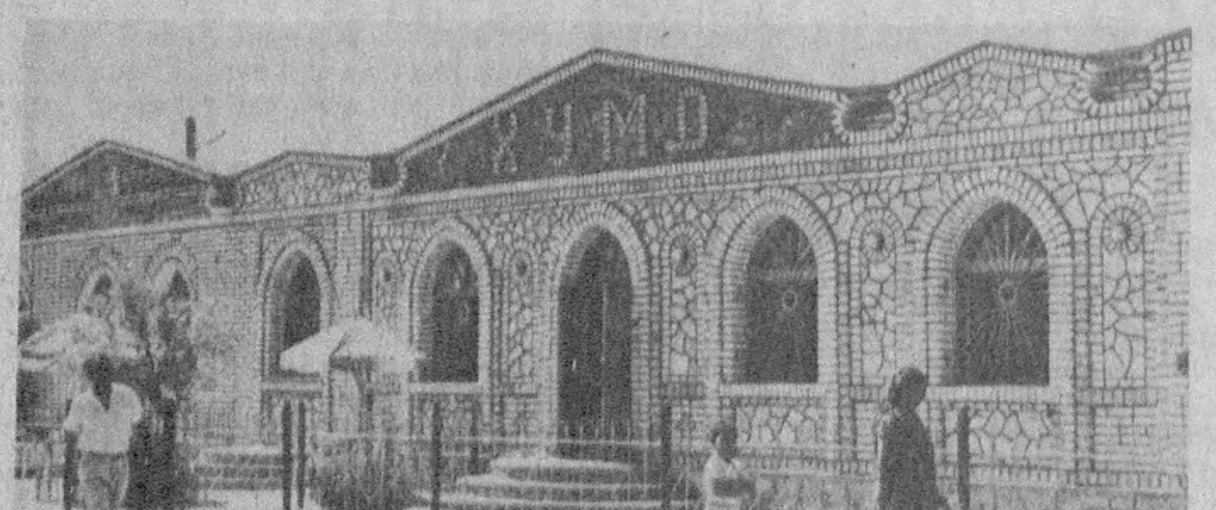

• БЕКОБОД тумани тобора чирой очиб бормоқда. Бу ерда замонавий услубда савдо шахобчалари, маданий-маиший бинолар қад кўтаряпти. Суратда: фойдаланишга топширилган саноат моллари билан савдо қилувчи «Хумо» хусусий дўконининг умумий кўриниши.

Даврон АҲМАД олган сурат.

ОҲАНГАРОН тумани ҳудудида жойлашган Ўзбекистон темир йўллари компаниясига қарашли Оҳангарон қурилиш материаллари ишлаб чиқариш бирлашмаси ислоҳотлар туфайли танглиқдан халос бўлган корхоналардан бири ҳисобланади. Учта заводни ўз бағрига олган бу даргоҳда 12 миллат вакиллари бир оила фарзандларидек меҳнат қилишмоқда. Бу ерда ҳар бир миллатнинг ўзига хос маданияти, қадриятлари, урф-одатлари билан боғлиқ тадбирлар тез-тез ўтиб туради. Бундай тантаналар ишчилар ички дунёсининг маънавий бойиши, ҳаёт тарзининг кенгайишига хизмат қилмоқда.

— Ўзаро тенглик, дўстлик, биродарлик туфайли корхонамизда ислоҳотлар изчил амалга ошяпти, — дейди бирлашма бош раҳбари Учқун Йўлдошев, — ана шу ҳамжиҳатлик бизни уч йил аввалги ночор аҳволимиздан қутқарди. Иқтисодий жиҳатдан ҳам, маънавият борасида ҳам қад ростлаб боряпмиз.

ОҚИЛ ИШНИНГ ОХИРИ ЯХШИ, ДЕЙДИЛАР

— Учқун Мирзаалиевич, рўй берган қийинчиликларга қарамай, корхона яна оёққа туриб олди. Эндиликда ишчилар маошларини ўз вақтида оладиган бўлиб қолдилар. Иқтисодий кўрсаткичлар ижобий томонга ўзгардими? Маҳсулотларингизга эҳтиёж ортиб бормоқдами? Ишда қайси омилларга кўпроқ эътибор бериляпти?

— Бир нарсани очиқ айтмоқчиман. Фаолиятимизда ўзгариш қилмаганимизда ҳамон ночор кун кечиришимиз эҳтимолдан ҳоли эмасди. Бунинг ўзига хос сабаблари бор. Илгари Республика қурилиш материаллари саноати концерни таркибида бўлган бирлашмамиз бозор иқтисодиёти шароитида қатор мушкулликларга дуч келаверди. Чунки шпал тайёрлаш, турли ҳажмдаги цемент қувурларни қолиплаш, шағал майдалаш ва саралаш жараёнларини амалга оширадиган учта заводимиз учун асосий маҳсулотни Россиядан олишда кескин узилишлар сеза бошладик. Бора-бора унинг келиши тўхтаб қолди. Устига-устак йўл харажатлари ўта қимматга тушаверди.

Нима қилиш керак? Корхонанинг марҳум раҳбари Абдунаби Бувабеков биз — мутахассисларни (у пайтда мен бош муҳандис бўлиб ишлардим) хонага тўпладилар. Бошлиқнинг ҳам, ёш ходимларнинг ҳам фикри бир жойдан чиқди. Ишимизни енгиллатадиган бирдан-бир омил Ўзбекистон темир йўллар компаниясига ўтиш эди. Юқори идоралар ва компания раиси Нормат Эрматов бизни қувватладилар. 1994 йил сентябрида бу тадбир амалга ошгач, ишимиз юришиб кетди. Эндиликда уччала завод ҳам изчил ишлаяпти.

Компания таркибига ўтганимиздан кейин ҳар бир корхона учун бажарилиши керак бўлган топшириқлар ҳажми аниқ белгилаб олинди. Хусусан, бу йил 200 минг дона шпал тайёрлаб беришга аҳдлашган эдик. Ҳозир бу борадаги режалар ой сайин бажариляпти. Қувур қолиплаш, шағал майдалаш ва саралаш заводларида ҳам топшириқлар мунтазам ортиғи билан адо этиб келинмоқда. Заводлар, участкалардаги ишлаб чиқариш бошқаруви малакали, билимдон ёшлар қўлида. Уларга раҳбарлик қилаётган Эргаш Ўсаров, Бургутбой Калекеев, Собир Ҳайдаровлар ўз ихтисосликларини жуда пухта эгаллашган. Фақат ишлаб чиқариш кўламига эмас, ҳисоб-китоб юритиш, техника хавфсизлигини таъминлаш, корхона муҳитини муҳофаза этиш бўлимларига ҳам ўз ишини мукаммал биладиган ходимлар жалб этилди. Абдуҳаким Тошматов, Дилбар Болтабоева, Шавкат Жабборов, Рашид Султонов, Вячеслав Шулепов, Иван Скорий, Петр Одосекин, Баҳром Қодиров, Абубакир Мирзақулов, Абдукарим Мўминов, Нурали Расулов, Йўлдош Абдуқаҳҳоров кабилар шулар жумласидандир.

Раҳбар ва ислоҳот

Натижада самарадорлик юқори бўлмоқда. Хусусан, тўққиз ой мобайнида 170 миллион сўмлик, режадагидан 2 миллион сўмлик кўп маҳсулот ишлаб чиқарилди.

— Кўриниб турибдики, ишчиларни ижтимоий ҳимоялашга ҳам эътибор ортган.

— Ҳудди шундай. Унумдорлик ошгач, ойлик маошлар ҳам кўпайди. Хусусан, шпал заводида ўртача ойлик 3300 сўм атрофида. Шағал майдалаш ва саралаш заводида 3,1 минг, қувур қолиплашда 2,7 минг сўмни ташкил этяпти. Лекин айрим бригадалар ва сменаларда ўртача ойлик бундан ҳам зиёда.

— Турли касб эгалари билан суҳбатларимиз жараёнида бирлашмада маънавият масалаларига ҳам жиддий аҳамият берилаётгани хусусида гапириб қолишди...

— Саволингизга тушундим. Инсон фақат нон-туз билангина тирикчилик қилмайди. Унинг умрига чин одамийлик фазилатлари, маънавий омиллар ҳақиқий чирой бахш этади. Корхонамиз кўп йиллар давомида тумандаги қариялар уйига моддий ва маънавий ёрдам кўрсатиб келмоқда. Истиқлол йиллари ичида бу ишлар яна ҳам жадаллашди. Президентимизнинг маънавият ва маърифат борасидаги тадбирларни янада такомиллаштиришга доир фармонларидан кейин бу соҳага кўпроқ эътибор бера бошладик. Корхона ишчилари ўғил-қизларининг ўқишлари, юриш-туришларидан атрофлича хабардор бўлиш мақсадида мактаблар билан алоқалар боғланди.

Ҳар бири 140 ўринли 2 та болалар боғчасида кичкинтойлар тарбиясига ўзгача ёндашув услублари яратилмоқда. Жажжилар «Ўзбекистон — Ватаним маним» кўрик-танловида қатнашдилар ва уларнинг қатор қўшиқлари муносиб баҳо олди.

Корхонада турли миллат вакиллари ягона оила фарзандларидек меҳнат қилишмоқда. Ҳар бир миллатнинг урф-одатлари, анъаналарига бағишлаб мунтазам равишда кечалар, турли суҳбат давралари ўтказилади. Бундай тадбирларга бирлашма касаба уюшма қўмитаси раиси Рустам Мухторов бошқош бўлмоқда. Сўнгги пайтларда жамоада ўтаётган «Уч авлод учрашувлари», «Ёш оилага ёрдам», «Ёш ишчи сафимизга келди» мулоқотлари, «Йигитларни аскарликка кузатиш» тантаналари ва бошқа тадбирлар маънавиятимизни янада бойитиб бормоқда.

Биз бундан буён ҳам мустақил мамлакатимиз, вилоятимиз ва туманимиз иқтисодиёти, маданиятини янада равнақ топтириш учун куч-ғайратимизни аямаймиз.

Суҳбатдош Саидвали ҲАСАНОВ.

Суратларда: бирлашма ҳаётидан лавҳалар.
Равил ШАМСУТДИНОВ олган суратлар.

«Консумер Экспо — 96»

Мазкур кўргазмада жаҳоннинг 70 дан зиёд етакчи фирма ва компаниялари ўз маҳсулотларини намойиш этишади

«ЎЗЭКСПОМАРКАЗ» республика савдо кўргазмалар марказининг 2500 квадрат метр бўлган майдонини эгаллаган павильонларида кеча Американинг «ТНТ Продакшнз» компанияси томонидан ташкил этилган «Консумер Экспо-96» иккинчи халқаро кўргазмаси ўз ишини бошлади. Кўргазмалар ўтказиш бўйича етарли тажриба ва имкониятларга эга бўлган ушбу компания мана бир неча йиллирки, Қозоғистон, Россия ва Ўзбекистонда бир қатор кўргазмаларни ўтказиб келмоқда. 5-8 ноябрь кунлари бўлиб ўтадиган мазкур кўргазмада АҚШ, Англия, Италия, Испания, Франция, Олмония, Япония, Австрия ва бошқа кўплаб мамлакатларнинг 70 га яқин фирма ва компаниялари иштирок этишмоқда. «Чупа чупс», «Лего», «Карлсберг», «Ферреро» каби жаҳонга машҳур фирмалар иккинчи маротаба бундай нуфузли кўргазмада қатнашиш истагини билдирдилар. Бундан ташқари Голландия, Корея, Исроил каби мамлакатлардан КАЦИО, Мерлони каби фирмалар ҳам қатнашадилар, Қозоғистон, Қирғизистон ва Ўзбекистон республикалари ўзларининг экспонатларини намойиш этадилар.

«ТНТ Продакшнз» компанияси президенти жаноб Жастин Уэббнинг таъкидлашича, «Тошкент Марказий Осиё мамлакатлари ичида йилдан-йилга чирой очиб, янада кўркамлашиб бораётган улкан шаҳарга айланмоқда. Айниқса, яқинда ўн уч қаватли «Интерконтинентал» меҳмонхонасининг фойдаланишга топширилиши ва айнан шу меҳмонхона ёнида «Ўзэкспомарказ» республика савдо кўргазма марказининг жойлашгани, сўзсиз яқин вақтлар ичида Тошкентнинг чинакам бизнес маркази бўлиб қолишига қулай шароит яратиб беради».

Бу сафарги «Консумер Экспо-96» халқаро кўргазмасининг мақсади Ўзбекистон ички бозорини ўрганиш, имконият бўлса, Тошкентда мазкур компанияларнинг ваколатхоналарини очиш, қўшма корхоналар тузиш, республикадаги ишлаб чиқариш кучларини замонавий ускуна ва дастгоҳлар билан янгилаш, чет эл инвестициясини Ўзбекистонга баралла киритишдан иборат.

4 ноябрь куни оммавий ахборот воситалари вакиллари билан бўлиб ўтган матбуот йиғилишида кўргазма мутасаддилари журналистларни қизиқтирган саволларга жавоб бердилар ва пойтахт аҳли кўргазманинг азиз меҳмонлари бўлиб, қадамранжида қилишларидан умидвор эканликларини изҳор этишди.

Маҳмуда ИСМОИЛОВА,
«Ўзэкспомарказ» РКСМ матбуот хизмати бошлиғи.
Миркамол МИРАЛИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Қарор ва ижро

«МАЙДОНТОЛ» қишлоқ кенгаши ҳудудида 10 мингдан кўпроқ аҳоли яшайди. Улар асосан деҳқон ва чорвадорлар. Иқтисодий ислоҳотлар амалга оширилгандан сўнг ер ва мулкка эгалик қилиб, мустақиллик мевасидан дастлаб баҳраманд бўлганлар ҳам шулар. Бугунги деҳқон — заминдор, чорвадор эса фермер хўжалигининг эгаси. Эндиликда улар хўжаликларда тайёрланаётган маҳсулотларнинг асосий қисмини етиштирмоқдалар.

Қишлоқ меҳнат аҳли мустақиллик ва иқтисодий ислоҳотлар берган имкониятларнинг ўзлари учун қанчалик фойдали эканлигини яхши тушуниб олмоқдалар. Бу ҳам бўлса туманимизда маънавият билан амалий ишнинг узвий боғлаб олиб борилаётгани, кишиларнинг ўзликларини чуқур англаб етаётганлиги натижаси бўлмоқда.

Республика Президенти фармонида маънавий-маърифий ислоҳотларни ҳозирги сиёсатнинг устивор йўналиши қилиб белгиланди. Чиндан ҳам жойларда иқтисодий ислоҳотлар изчиллик билан амалга оширилаётган экан, бу ишни маънавий қадриятларни камол топтириш ва миллий мафкурани шакллантириш, кишиларни истиқлол ғояларига садоқат руҳида тарбиялаш билан бирга боғлаб олиб борилса, кутилган натижаларни беради.

Тўғри, мустақилликнинг дастлабки йилларида асосий эътибор иқтисодий ислоҳотларга қаратилиб, ташкилий-тарбиявий ишлар кейинга сурилди. Жойларда маънавиятнинг моҳияти, унинг фаровон кунларга тезроқ етишдаги қимматини чуқур идрок этилмаганлиги, айрим кишиларнинг ҳали-ҳамон эскилик сарқитларидан халос бўлолмаётганлиги сабаби ҳам шунда.

Бу соҳадаги нуқсонлардан қанчалик тез қутулиб, кишилар ўртасида тарбиявий ишларни жонлантирсак, ишимиз ҳам шунчалик ривож топиб бораверади. Бироқ, маънавий-маърифий ишлар амалий ишлар би-

МАЪНАВИЯТ ВА ТАРБИЯ

лан қўшиб олиб борилсагина, самарали натижалар бериши мумкин. Бунинг учун эса, энг аввало, кишиларнинг яхши яшашлари, унумли меҳнат қилишлари учун зарур шароитлар яратиб бериш лозим.

Қишлоғимизда бу соҳада бир қатор ибратли ишлар амалга оширилмоқда, инфраструктурани ўзгартириш, аҳолини ҳеч нарсадан зориқмай яшашларига эътибор кучайтирилаётир. Буни қуйидаги мисоллардан ҳам кўрса бўлади. Қишлоқ кенгаши ҳудудидаги «Пахтачи» жамоа хўжалигида 594 хонадон тўла газлаштирилди. «Меҳнатобод», «Дўстлик» жамоа хўжаликларида эса газ қувурлари тортишга қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Ҳар бир қишлоқда аҳолига тиббий хизмат кўрсатиш яхши ташкил этилган. Сартарошхона, пойафзал, уй-рўзғор буюмларини таъмирлаш шахобчалари ишлаб турипти. Бироқ, сирасини айтганда булар ҳали етарли эмас. Пахта йиғим-терими қизғин давом этаётган шу кунларда ушбу шахобчаларнинг хизмат кўрсатиш ўрнини далага, кишилар эрта тонгдан кечагача меҳнат қилаётган пахтазорларга кўчириш лозим. «Меҳнатобод» ва «Дўстлик» жамоа хўжаликларида умумий овқатланиш шахобчалари изчил ишламаётганлиги қишлоқ аҳлига ўнғайсизлик туғдирмоқда. Биз одамларда салбий кайфият уйғонмаслиги учун энг аввало ишдаги ана шу нуқсонларни тугатишимиз зарур. Қишлоқ фуқаролар йиғини ташкилий-тарбиявий ишларни янада кучайтириш учун асосий эътиборни ана шу ишларга қаратаётир.

Қишлоқ фуқаролар йиғини пахта йиғим-терими даврида ҳудуддаги барча хўжаликларда, пахтачилик бригадалари дала шийпонларида теримчи ва механизаторлар билан суҳбатлар ўтказиб, ташвиқот-тарғибот ишларини олиб боряпти. Республика Вазирлар Маҳкамасининг «1996 йилда пахта йиғим-терим мавсумини ташкилий равишда ўтказиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қароридан келиб чиқадиган вазифаларни кенг омма онгига етказдик. Пахта йиғим-теримида фаол иштирок этдик. Йиғим-теримнинг дастлабки кунданоқ авж олгани ва белгиланган режа асосида олиб борилаётгани, ҳосил салмоғи кун сайин кўпайиб бораётганлиги ташвиқот-тарғибот ишларининг натижасидандир. Биз йиғим-терим ниҳоясига етгунига қадар бу соҳадаги ишларни тобора кучайтириб, унинг таъсир ва натижасини ошириб бораверамиз.

Гулшод БУЛИШ,
Қуйичирчиқ тумани «Майдонтол» қишлоқ фуқаролар йиғини раиси.

МАМЛАКАТИМИЗ ВИЛОЯТЛАРИДА

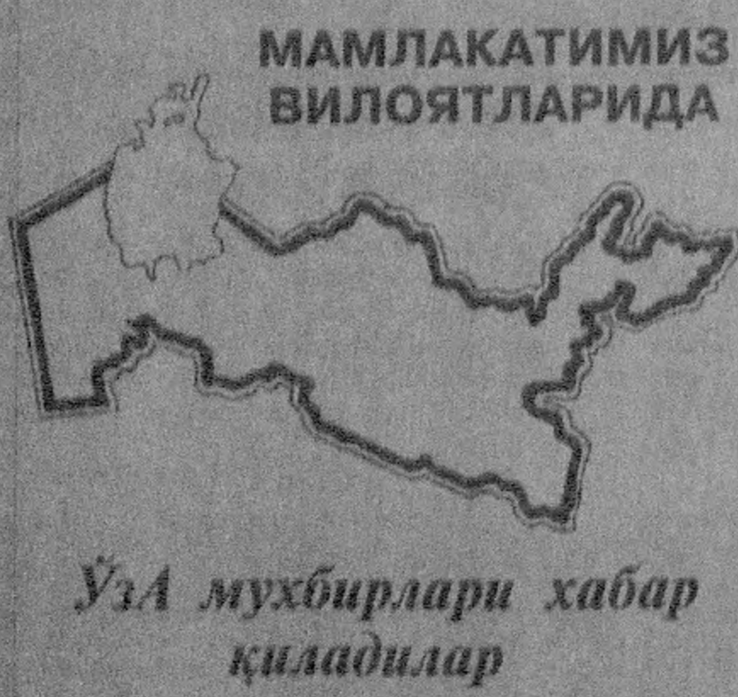

ЎзА мухбирлари хабар қиладилар

ЯНГИ СЕЯЛКА

Плёнка остида пахта етиштириш самарали экани тажрибада исботланди. Бу борада Бағдод тумани Ҳазиний номидаги жамоа хўжалигида ҳам илк муваффақият қўлга киритилди. 15 гектар ерда ана шу усулда пахта етиштирган хўжалик аъзолари гектар бошига 50 центнердан кўпроқ «оқ олтин» териб олди. Келаси йили 3 минг гектар майдонда шу усулда пахта экилади. Бунинг учун эса 40 та махсус сеялка керак бўлади. Тумандаги «Агромашсервис» ишлаб чиқариш очиқ ҳиссадорлик жамияти мутахассислари янги сеялкаларни шу ернинг ўзида ишлаб чиқаришни йўлга қўйди. Қўқондаги ремонт заводи сеялка барабанларини тайёрлаб берди. Туманнинг Охунбобоев номидаги жамоа хўжалигида бўлиб ўтган кўргазмали семинар-кенгашда янги машинага юқори баҳо берилди.

БОЗОРИ ЧАҚҚОН МАШИНА

Асакалаги «ЎзДЭУавто» Ўзбекистон-Корея қўшма корхонасида ишлаб чиқарилаётган «Нексия», «Дамас» ва «Тико» машиналари, Сирдарё вилояти йўлларида тез-тез учрайдиган бўлиб қолди. Вилоят «Автотеххизмат» корхонаси орқали ҳозиргача 230 та шундай автомашина сотилди. Мустақил мамлакатимиз машиналарига бўлган талаб кун сайин ортмоқда. Вилоят маркази ва барча туманларда ташкил этилган автосалонларда янги машиналарни сотиш йўлга қўйилган.

ҲАЙДОВЧИЛАР УЧУН ҚУЛАЙЛИК

Фарғона шаҳридаги 9-ҳиссадорлик жамоа корхонаси олинаётган даромаднинг талайгина қисмини ҳайдовчилар учун қулайлик яратишга сарфламоқда. Куни кеча бу ерда маданий-маиший хизмат кўрсатиш маркази қуриб битказилди. Эндиликда фуқаролар узоғини яқин қилаётган ҳайдовчилар бўш вақтларини ана шу масканда ўтказадилар. Марказда миллий чойхона, ошхона, медицина хизмати пункти, сартарошхона мавжуд.

ЭЛ САЛОМАТЛИГИНИ КЎЗЛАБ

«Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармаси Қашқадарё вилояти бўлими эл саломатлигини яхшилаш, улар орасида соғлом турмуш тарзини тарғиб этиш борасида талайгина ишларни амалга оширмоқда. Бўлимга қарашли ихтисослашган «Амбуланс» машинаси хизматидан аҳоли айниқса мамнун. Энг замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган бу ўзига хос кўчма шифохона ходимлари олис қишлоқлардаги пахтакорлар, чорвадорлар, меҳнатчилар ҳузурида бўлиб, уларга тиббий ёрдам кўрсатмоқда. Куни кеча вилоятнинг чекка туманларидан бири — Баҳористонда минг нафар хотин-қиз ва болалар кўрикдан ўтказилди, муолажага муҳтожларга тегишли ёрдам кўрсатилди.

Ҳосил-96

Тезкор матбуот гуруҳи хабар қилади

Ҳосил-96

АЛИҚУЛНИНГ 80 ТОННА ПАХТАСИ

Норбой Махсумов бошлиқ бригада Чиноз туманидаги «Ўзбекистон» жамоа хўжалигида ҳар йили ҳам биринчи бўлиб пахта тайёрлаш режасини бажаради. Ўтган йили хўжалик бошқаруви бригада раҳбарини эришган муваффақиятлари учун от билан мукофотлаган эди. Норбой Махсумов бу йил ҳам бошқарувнинг катта совринидан умидвор. Чунки унинг бригадаси пахта тайёрлашда мавсум бошидан бери пешқадамликни қўлдан бермай келаяпти. Бригада 61 гектар майдонда мўл ҳосил етиштирди. Дала ишларининг барчаси техника ёрдамида бажарилди. Йиғим-терим ҳам асосан машиналар зиммасига юкланган. Чигит экиб, ғўза қатор ораларига ўзи ишлов берган механизатор Алиқул Эшонқулов етиштирилган ҳосилнинг ҳам асосий қисмини машинада териб беришга аҳд қилган эди. У берган ваъдасининг уддасидан чиқяпти. Бир ўзи жами ҳосилнинг 80 фоиздан кўпроқ қисмини агрегатда териб хирмонга тўкди.

Бригадада кўпмингкилограммчи теримчилар ҳам кўп. Шарофат Бобобекова, Гулсара Ёрлақабова, Фотима Махсумовалар уч-тўрт тоннадан пахта териб топширдилар. Уларнинг ҳар бири терган пахтаси учун шу кунгача 6-8 минг сўмдан пул ишладилар. Бригаданинг ҳозиргача тайёрлаган пахтаси гектар бошига 29,5 центнерга етди. Марра эса яқин — Норбой Махсумов эрта-индин ваъда бажарилгани ҳақида хушхабар бермоқчи.

Р. КАМОЛОВ,
М. ОРЗИЕВ.

Суратларда: 1. 39 йилдан бери механизаторлик қилаётган Алиқул Эшонқулов. У кунига 6-7 тоннадан пахта теряпти.

2. «Ўзбекистон» жамоа хўжалигининг илғор механизаторларидан бири Мўйдин Иминжонов мавсумда 100 тонна ҳосил териб топширмоқчи.

Абдужалол РАҲИМОВ олган суратлар.

ХИРМОНГА БАРАКА

Тошкент вилоятида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1996 йил 5 ноябргача бўлган

МАЪЛУМОТ

(фоиз ҳисобида)

Биринчи устун — туманлар, иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан бери

Ўртачирчиқ	0,73	95,33
Юқоричирчиқ	1,04	93,75
Оққўрғон	0,63	93,23
Бўка	0,67	90,95
Қуйичирчиқ	0,65	84,79
Чиноз	0,72	84,04
Янгийўл	0,88	82,16
Бекобод	0,72	78,61
Пискент	1,00	72,84
Вилоят бўйича	0,75	86,65
1995 йилда бўлган эди	0,36	100,10

• Ҳозир ҳамманинг фикри-ёди етиштирилган ҳосилни тезроқ ёғин-сочинли кунларга қолдирмай саранжомлаб олишга қаратилгандир: 600 гектар майдонда пахта етиштирган Ўртачирчиқ туманидаги «Ўзбекистон» жамоа хўжалиги деҳқонлари ҳам ана шу мақсадда меҳнат қилиб, ҳосилдорликни кам деганда 28 центнерга олиб чиқиш учун ҳаракат қилмоқдалар. Жамоа хўжалиги раиси Солижон Тожиев, механизатор Шерали Худойбердиев, бригада бошлиғи Расул Муллаев, ижарачи деҳқон Одилжон Мирзаевлар билан шу хусусда суҳбатлашар экан, энг муҳими вақтнинг қадрига етиш, деб таъкидлайди.

Александр МАЛЬЦЕВ олган сурат

• — Хирмонимиз тобора юксаляпти — дейди Бўка туманидаги Ғаффор Азаматов номли жамоа хўжалиги транспорт трактори ҳайдовчиси Тожибой Йўлдошев, — шунинг учун ҳам ишим унумли бўлаётир. Яна уч-тўрт кундан кейин аҳд қилганимдек, қабул пунктига етказиб берган пахтам 400 тоннага етади.

Темир ҲАЙДАРОВ олган сурат.

МАШИНАЛАР БАРАКА КИРИТДИ

ЧИНОЗ туманида ҳам пахта топшириш режасини бажараётган хўжаликлар сони тобора кўпайиб боряпти. Куни кеча Алишер Навоий номли жамоа хўжалиги 1100 тонна пахта топшириб, маррага етди. Ҳосилнинг асосий қисми ўнта агрегатлар билан териб олинди. Абдукарим Мирусмонов, Исроил Ғойиббоев, Маъмур Ҳасанов каби механик-ҳайдовчиларнинг ҳар бири — 70 тоннадан ошириб ҳосил тердилар. Хўжаликда пахта ҳосилдорлигини 29 центнерга етказиш мажбурияти олинди. Туманда, шунингдек, Амир Темур номли ва Т. Эрназаров номли жамоа хўжаликларида ҳам йиллик режа бажарилди.

Орзиқул МАЪМУРОВ.

«ҚИБРАЙДАН КЕЛДИК... ЁРДАМГА»

Бу тумандан пахта теримига ҳашарга чиққан азаматларнинг шу кунгача уйган «оқ олтин» хирмонлари 10 минг тоннадан ошиб кетди

Ҳозир пахта ишқи, пахта дарди билан ёнмаган ким бор дейсиз! Қибрай туманида бўлганимизда бунга яна бир бор ишонч ҳосил қилдик.

Аслида биз туманга айрим сабзавоткорлар, чорвадорларнинг амалга ошираётган яхши ишлари, тажрибалари ҳақида суҳбатлашмоқ учун борган эдик. Лекин туман ҳокими Мирзамашраб Куччиев қўлидаги бир варақ қоғоздаги маълумотларга тикилганича гапни пахтага буриб юборди. Қаранг, кеча бунча фоиз пахта топширибмиз. Эртага шунча бўлса, ҳеч гап эмас, вилоятлар ўртасида тўртинчи ўринга чиқиб оламиз. Ишқилиб ҳаво яна беш-ўн кун қуйиб берсин-да! Нафсиламбирини айтганда вилоят ҳокимлиги томонидан олиб борилаётган катта ташкилотчилик ишларининг асосий моҳияти ҳам йиғим-теримни жадаллаштириш, тезроқ маррага етиб олишга қаратилгандир.

— Биз билишимизча, сизлар ҳам вилоят хирмонининг юксалишига баҳоли-қудрат ҳисса қўшаяпсизлар. Ҳашарчиларингиз яхши ишлаётган экан.

— Шунга ҳаракат қилаяпмиз, — деди ҳоким.

Шунда йиғим-терим мавсуми бошланиши олдидан Бўка туманида пахта карвонининг ташкил этилиши ва дастлабки ҳосилни тайёрлов пунктларига топшириш тантанасида қатнашган Қибрай тумани ҳокимининг айтган гаплари ёдимга тушди.

— Қанча ҳашарчи, ёрдамчи керак бўлса бизлардан. Лекин айтиб қўяй, бизларнинг ҳашарчиларимиз ишлаганда ҳам астойдил ишлашади. Ҳатто шундай теримчиларимиз борки, улар деҳқонлар билан ёнма-ён меҳнат қилишганда улардан ҳам ўзиб кетишлари мумкин.

Ҳоким ўшанда етти ўлчаб бир кесиб, ҳақ гапни айтган эди.

Шундан сўнг тумандаги мавжуд ишчи кучлари ҳисоб-китоб қилинди. Қайси корхона, қайси ташкилот, қайси хўжаликдан қанча одам олиш мумкин! Лекин бу сафарбарлик мазкур корхона-ташкилотлардаги ишнинг йўлга қўйилишига салбий таъсир қилмаслиги керак. Сих ҳам куймасин, кабоб ҳам! Сафарбарлик ана шу тариқа йўлга қўйилди.

Жами бўлиб Қибрай туманидан 10 мингдан ортиқ киши пахтакорларга мададга отланди. Шулардан 2 минг киши Қуйичирчиқ туманида, Бўка туманида 5 мингга яқин киши, Ўртачирчиқ туманида 2 мингдан ортиқ киши меҳнат қила бошлади.

Ҳозир бозор иқтисоди. Таъминотда кемтик жойлар бор. Ана шуни ҳисобга олиб қибрайликлар ўз ҳашарчиларини ўзлари озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни ҳам ўз зиммаларига олдилар.

Дастлабки кунданоқ теримда суръатни кучайтиришга қаратилган чора-тадбирлар ишлаб чиқилди. Мусобақа ташкил этилди. Ҳар беш кунда мусобақага якун чиқарилди. Ғолибларни ҳам хўжалик мутасаддилари, ҳам қибрайликларнинг ўзлари рағбатлантириб турдилар. Ҳар куни ҳашарчилар қанча пахта терганлиги, қайси ташкилот, қайси хўжалик қандай натижага эришганлиги. Кимлар илғору, кимлар ўз имкониятлари даражасида меҳнат қилмаётганлиги шахсан туман ҳокимининг ўзи томонидан таҳлил қилиб борилди. Илғорларга раҳматлар айтиб, уларни рағбатлантириб, руҳлантирилди. Қолоқларга танбеҳ берилди.

Қўрилган бу тадбирлар ўзининг яхши самарасини берди. Қибрайликлар дастлабки кунларданоқ ўрта ҳисобда 60-70 килограммдан пахта тера бошладилар. Бу ҳашарчилар ўртасидаги энг юқори кўрсаткич эди. Кундалик ташкилий ишлар ана шу кўрсаткичнинг сира ҳам пасаймаслигини таъминлашга қаратилди. Пахта анча товсилиб қолган ҳозирги кунларда ҳам қибрайликларнинг ўртача иш унуми 30 килограммдан пасаймаяпти.

Шароф Рашидов номли паррандачилик фабрикаси, ТошГРЭС қурилишидан чиққан ҳашарчилар эса 45-50 килограммдан пахта топширмоқдалар.

Бундан ташқари бир кунлик ҳашар ҳам уюштириб турилибди. Бунда ҳар куни 300-400 киши теримга чиқаётир. Сир эмас: одамлар орасида бир кунлик ҳашардан фойда йўқ, қайтага зиёни бор, эшовидан тушови қиммат бўлади, деган гаплар йўқ эмас! Лекин бу теримни ташкил этишга мутасадди бўлган раҳбарларнинг виждонига ҳаволадир.

Бу туманда эса бир кунлик теримга чиққанлар ҳам астойдил меҳнат қилиб, катта наф келтирмоқдалар. Чунки улар эрта тонгда тўпланишади. Автобус уларни далага барвақт олиб бориб қўяди. Нонушта, тушлик ўз вақтида ташкил қилинади. Шунинг учун ҳам улар баракали меҳнат қилиб қайтишмоқда.

Айниқса, «Бўриота», Туроб Нормуҳамедов номли жамоа хўжаликлари, вилоят шифохонаси, «Роҳат» ҳиссадорлик уюшмаси, туман халқ маорифи бўлимидан чиққан ҳашарчилар мавсум бошидан то шу кунгача яхши меҳнат қилмоқдалар. Натижада Қибрай тумани ҳашарчилар ўртасида биринчиликни ҳамон қўлдан бермай келмоқда.

— Куни кеча, — дейди туман ҳокими, — бир гуруҳ қариялар менинг олдимга келишди.

— Биз ҳам теримда қатнашмоқчимиз, — дейишди улар.

— Сизларни ишлатсак қандай бўларкин. Буёғи терим ҳам охирлаяпти-ку.

— Қария деманг бизни, — деди фахрийлар сардори Жўра ака, — юрагимизда ўтимиз бор ҳали.

Бошқа гапга ўрин қолмаган эди. Қариялар ўзлари келишиб, ўзлари гуруҳ тузиб, ўзлари бошлиқларини тайинлаб қўйишган экан. Эртадан бошлаб далага чиқиб, баҳоли қудрат пахта териш учун тайёр эканликларини айтдилар.

Одамларида ор-номус, ҳамият, диёнат, бир-бирига меҳр, оқибат, ҳурмат, иззат бор жойда ташаббус пайдо бўлади. Мушкулларни осон қилиш, муаммоларни ечиш мумкин бўлади. Ташаббускорлик, ғайрат, шижоат эса эл-юртни, кўпчиликни ўйлайдиган одамларга хос фазилатдир.

Қибрай туманида ана шундай одамлар кўпчиликни ташкил этиши бизни хурсанд қилди.

Носир РИХСИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

ХОРИЖДАН ХАБАРЛАР

АҚШ ПРЕЗИДЕНТЛИГИГА САЙЛОВ

УНДА КИМ ҒОЛИБ ЧИҚҚАНЛИГИ БУГУН МАЪЛУМ БЎЛАДИ

Тўрт йилда бир, ноябрь ойининг биринчи ҳафтасида ўтказилажак бу ўзига хос умумхалқ танлови Қўшма Штатлардагина эмас, ҳорижда ҳам катта эътиборни тортади. Бу гал асосий кураш ҳозирги Президент Билл Клинтон билан шу лавозимга номзод Роберт Доул ўртасида борди. Сайловолди учрашувларида, телебаҳсларда Президент рақибидан анча устунлик қилди. Б. Клинтонни Америка аҳолисининг турли қатламлари, шу жумладан, мамлакатда яшовчи мусулмонлар ҳам (улар 6 миллион кишини ташкил этади) қўллаб-қувватламоқда. Сўнгги сўров якунларига кўра сайловчиларнинг 50 фоиздан ортиқроғи демократ Билл Клинтонни, 35 фоизга яқини республикачи Роберт Доулни, 15 фоизи мустақил номзод Росс Пероннни ёқлаб турибди. Овоз бериш натижаси қандай тугаганлигини тезкор компьютерлар орқали бугун билиш мумкин.

КАТТА ЖАНЖАЛ

Россиялик машҳур банкир, «ЛогоВАЗ» ҳиссадорлик жамияти президенти Борис Березовскийнинг Россия хавфсизлик кенгаши котиби муовини этиб тайинланиши катта жанжалга сабаб бўлди.

— Воажаб? — ҳайрон бўлди сиёсат майдонидаги кишилар.

— Энди шуниси қолувди!.. — дея киноя қилишди мухолифатдагилар.

Аслида Борис Березовский катта пулдор, кейинги йилларда Россияда ислоҳотлар туфайли амалга оширилган бир қатор тадбирларга бош-қош одам. Айни пайтда техника фанлари доктори унвонини олиб Россия Фанлар академиясининг мухбир-аъзоси этиб сайланишга ҳам муваффақ бўлган. Тележурналистларга ҳам яқин туради — Россия жамоат телевидениесининг таъсисчиларидан бири. Шунга қарамай оммавий ахборот воситалари унинг тайинланишини сиёсат кишилари сингари таажжубланиб қарши олдилар: «Березовский Исроил фуқароси, хорижий давлат фуқароси бундай масъул лавозимни эгаллашга ҳаққи йўқ», деган гапларни очиқдан-очиқ ёзишди. Давлат думасининг спикери Геннадий Селезнев Президентнинг кадрлар сиёсатидаги бу қадамини мутлақо қабул қилмади. Борис Ельцин эса «кимни қандай лавозимга тайинлаш Президентнинг ваколатига киради. Давлат думасида бўлаётган ишларга, у ердаги муҳокамаларга мен аралашмайман-ку» дея фикрини яна қатъий тасдиқлади.

Чет эллик кузатувчилар ва шарҳловчилар бундай тайинланишга Россияда давлат билан бизнес қўшилиб кетаётганлигини кўрсатади, деб баҳо бердилар.

Борис Березовскийга дастлабки топшириқ сифатида Чеченистонга бориш ва маҳаллий раҳбарлар билан учрашиш вазифаси юкланди. Шуни айтиш керакки, Ичкерия раҳбарлиги, хусусан, коалицион ҳукумат бош вазири ўринбосари Руслан Кутаев Борис Березовский янги лавозимга тайинланганлигини мамнуният билан кутиб олганлигини билдирди. Чунки у республика иқтисодиётига керакли пул ажратилиши билан боғлиқ муаммоларни ҳал қилишда ёрдам бериши мумкин.

Нима бўлганда ҳам Б. Березовскийнинг Россия Хавфсизлик кенгаши котиби муовини этиб тайинланиши теварагидаги шов-шув Россия раҳбариятида якдиллик йўқлигини яққол кўрсатди.

Шунақаси ҳам бўлади:

Зимбабве: АНТИҚА ТАНЛОВ

Зимбабве адлия вазирлиги томонидан антиқа танлов уюштирилди. Унда ғолиб чиққан номзод олий жазога ҳукм этилганларни қатл этувчи жаллод сифатида ишга олинади. Бироқ, вазирлик вакилларининг маълум қилишича, бу мансабга зимбабвеликлардан кўра хорижликларнинг иштиёқи кучли экан. Чунки, танловда иштирок этиш мақсадида ариза берганларнинг аксар қисми Ғарбий Европа давлатларининг фуқаролари экани аниқланди.

Маълумки, Зимбабведа олий жазога ҳукм қилинганлар асосан осилади. Мамлакатдаги бу касбнинг ягона эгаси яқинда вафот этган, унинг шогирдлари эса ишни эплай олмаётгани туфайли Зимбабве адлия вазирлиги шундай танлов эълон қилишга мажбур бўлган.

Хитой: ОЛИМЛАР ҲАЙРОН

Хитойлик олимлар 2600 йиллик гуруч ва кунжутни экиб кўриб ўзлари ҳайрон қолишди. Чунки, тез орада гуруч ҳам, кунжут ҳам ўсиб чиқди.

Хитой ахборот маҳкамаларининг хабар беришича, бир деҳқоннинг тасодифан топиб олган кўзасидан кунжут билан гуруч чиққан. Олимлар кўзанинг ёши 2600 да эканини тезда аниқладилар. Лекин, барча биологик қонунларга кўра, ҳар қандай дон маҳсулоти узоғи билан 100 йил сақланиб туради. Кўзада сақланиб қолган уруғлар эса бутун ҳаёт қонунларини инкор қилиб, олимларнинг бошини қотириб қўйди.

МАМЛАКАТЛАР, ОДАМЛАР, ОДАТЛАР.

ШИКОЯТГА... ЎРИН БОР

Ислом мамлакатларида эр-хотиннинг аёл киши ташаббуси билан ажрашиши анча мушкул иш. Лекин, қувайтлик бир аёл турмуш ўртоғидан ажратишларини сўраб судга мурожаат қилди ва унинг истаги қондирилди.

Суд маҳкамаси томонидан аёл кишининг шикояти қабул қилингани ҳам бежиз эмас. Гап шундаки, шикоятномада турмуш ўртоғи билан етти йилдан буён бирга яшаб келаётган аёл «бундан буён бокира ҳолда яшашга асло тоқати қолмагани» ва шу муносабат билан ажралишга қарор қилганини баён этган.

БЕШИКДАН ҚАБРГАЧА ҲАМРОҲЛИК ҚИЛАДИ

Англиялик олимлар замонавий самолётларга ўрнатиладиган «қора ящик»ни инсон танасига ўрнатиш устида тадқиқотлар олиб бормоқдалар. Бир қарашда ақлга сиғмайдиган бу тажрибалар муваффақиятли ўтса, одамнинг кўзига митти микросхема ўрнатилиб, унинг «бешикдан қабргача» ҳаётини қайд қилиб бориш мумкин бўлади.

Бироз ҳаёлотга ўхшайдиган бу тадқиқот устида иш олиб бораётган «Бритиш телеком» корпорациясининг сунъий ҳаёт яратиш бўлими бошлиғи Крис Винтернинг таъкидлашича, микросхемани ишлаб чиқариш том маънода абадий ҳаёт эрасининг бошланиши бўлади.

Электрон мўъжиза яқин 25-30 йил ичида тўлиқ ўрганилиб, ишлаб чиқарила бошлайди.

ТЕРГОВ АНИҚЛАЙДИ

Россия федерал ядровий тадқиқотлар маркази директори Владимир Нечай ўз жонига қасд қилди. Касбдошларининг маълум қилишича, олим ўзини тўппонча билан отган. 61 ёшга кирган В. Нечай Россия техникавий физика илмий тадқиқот институтига ҳам раҳбарлик қилар эди. Олимни бундай иш тутишга нима ундаганини ҳеч ким билмаяпти. Терговорганлари қидирув ишларини бошлаб юборди.

(Жаҳон матбуоти ва ЎзА хабарлари асосида).

ЮРТНИ УЛАР КАБИ СЕВАЙЛИК

Хотира

ПИСКЕНТДА икки қаватли, олди боғ, кўркам дарахтлар қўйнида шаршаралар отилиб турган сўлим бир шифо маскани бор. Ҳар йили бу ерга туманимиз хўжаликларидан юзлаб кишилар даво истаб келишади. Турли муолажалардан сўнг соғлиқларини тиклагач, қишлоқда шундай шифо маскани қурдирган Ислиддин ака руҳига дуои фотиҳа қилишади.

Умр — ўтар бир карвон. Ҳоҳлайсизми, ҳоҳламайсизми, шиддатли вақт жуда тез ўтади. Лекин, инсондан унинг эл-юрт учун қилган эзгу ишлари хотира бўлиб қолади.

Мен шифо масканида ҳордиқ чиқарган Керовчи фуқаролар йиғини оқсоқоли Эргаш Абдуллаев, Саид ва Муротали қишлоғидан Обидахон Маҳаматова, Ҳалима Турсунбоева, Оҳунбобоев номли жамоа хўжалигидан Гулчеҳра Раҳимова, Дилором Ҳасанбоева кабиларнинг «Талаб ва таклифлар» дафтаридаги дил сўзларини ўқир эканман, беихтиёр 80-йиллардаги ҳисобот йиғилишида қатнашганимда жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Ислиддин аканинг сўзларини эсладим.

«...Энди бундан буён оёғи, қўли, бели оғриган, асаб касалига чалинган беморлар йўлланма олиб, узоққа боришмайди. Ўзимизнинг қишлоғимизда даволанадиган бўлишади. Шаҳарлардаги шифо масканлари сингари барча шароитларни яратамиз. Қишлоғимизни ўз номига муносиб ҳақиқий гулистонга айлантириш ўзимизга боғлиқ...»

Бу сўзлар гўё яқингинада айтилгандай. Раис кўпчилик ўртасида берган сўзининг устидан чиқди. 1982 йили шифо маскани қурилиб, фойдаланишга топширилди.

— Отам табиийликка йўғрилган гўзалликни, нафосатни эъзозлардилар, — дейди шифо маскани бош шифокори Латифа опа. — Бу ердаги дарахтлар ва гулларнинг кўчатларини ўзлари танлаб келтирганлар. Анвойи гуллар хушбўй атрини ҳар ён таратганда, дарахтлардаги мевалар ҳосилини кўтара олмай турган пайтларда доимо отамни ёдга оламан. Хуллас, бу ердаги ҳар бир нарса мен учун азиз ва мўътабар.

...Ватаннинг бир бўлаги бўлган она қишлоғини яшнатиш ишқида доимо тинибтинчимаган И.Ҳайдаров 1950 йилдан то 1986 йилгача бўлган раислик фаолияти давомида кенг кўламли ишларни амалга оширди. Ўнлаб қурилишлардан ташқари хўжалик тарихи ва ривожланишини тўлақонли акс эттирувчи музей ташкил этилди. Лимонарий қурилиб, унда лимон, апельсин, мандаринлардан ташқари чой ўсимлигини ҳам бизнинг иқлимда ўстиришга ҳаракат қилиб кўрилди. Бу борада бирмунча ижобий натижаларга ҳам эришилди.

Ислиддин ака ҳаракатчан, содда, камтар, адабиётни севувчи, матбуотга ўта хурмат билан қаровчи қалби дарё инсон эди. Узоқ йиллар «Гулистон» журнали таҳрир ҳайъати аъзоси бўлганлиги бу фикрнинг ёрқин далилидир.

Хўжаликла бирор қувончли хабар бўлса, дарҳол таҳририятта қўнғироқ қилиб айтардилар:

— Жуда ҳам чиройли қилиб ёзинг, қизим, деҳқонларнинг кайфияти кўтарилсин. Ҳамма гап кайфиятда...

Ғалабадан севиниш, уни ўз вақтида халққа маълум қилишга шошилиш ҳам раҳбар ҳислатининг бир белгиси деб биламан. Чунки, зафар фақат моҳир ташкилотчи бўлган бошлиқнинг эмас, саратон офтобида пешонасини оппоқ дурра билан тангиб, қалоқ қўллари билан экинларга жон бағишлаган матонатли меҳнат самарасидир... Кутлуғ кунда номлари газетада чиқиши пахтакорларга қанчалик қувонч бахш этишини раис яхши тушунарди. Шунинг учун бўлса керак, у раҳбар бўлган хўжаликдаги ҳар бир ғалаба, янгилик доимо газета саҳифасида вақтида ўз аксини топарди.

Раҳбар катта ёки кичик лавозимда бўлмасин, одамларга қайишсагина қадр топади. Ислиддин ака қишлоғида кўз кўрса қувонарли ишларни бажарди. Лекин ҳеч қачон ўз манфаатини халқ манфаатидан устун қўймади. Шунча йил раҳбар бўлиб ишласа ҳам ҳеч қандай ҳашамсиз деҳқонлар каби оддий уйда яшади. Фарзандларига дангиллама иморат қуриб беришни ўзига эп кўрмади. Умрини интилиш, қишлоғини обод қилишга бахш этди. Ўн икки нафар фарзандини турмуш ўртоғи Мавжиниса ая билан биргаликда жамиятга фойдали кишилар қилиб тарбиялашни эса оталик бурчи деб билди.

Ҳозир Муҳиддин — хўжаликда бошқарув раиси муовини, Латифа қишлоқдаги шифо маскани бош шифокори, Маҳсума мактабда директор ўринбосари, Иброҳим бригада бошлиғи, Матлуба — «Пискент» жамоа хўжалигида клуб мудири, Машкура — биолаборатория мудири, Маъмура — хўжалик хотин-қизлар кенгашининг раисаси, Шоира ва Шарофиддин ҳосилот, Марғуба болалар боғчаси мудираси, Зайниддин — муҳандис, Латофат — шифокор.

Ислиддин ака ҳаёт бўлганларида ҳозир 42 нафар невара, 8 нафар чевараларнинг севимли боболари бўлардилар.

Машъал хўжалик раисининг меҳнатлари муносиб тақдирланди. 36 йил давомида олинган нишон ва мукофотларни, ёрлиқларда битилган дил сўзларини ёзсак, қоғоз камлик қилади. Муҳими, инсон учун мукофотлар эмас, халқ меҳр-муҳаббатидир. Ҳозир хўжалик у кишининг номида.

Адолат эгилади, лекин синмайди. «Ўзбеклар иши» бўйича бўлган ноҳақликлар яратиш, яшнатиш ишқи билан ёнган Ислиддин аканинг қалбини ларзага солди, мағрур қаддини анча букиб қўйди.

Ўша машъум воқеадан сўнг ҳам Ислиддин ака бемалол ўтира олмади. Ўзи қурган иссиқхонадаги цитрус ўсимликлари ёнига яна бошқа турларини қўшиш учун узу-кун меҳнат қилди. Барпо этган боғ ва гулзорларни кенгайтиришга ҳаракат қилди. Ўта ноҳақликлардан сўнг яна ободончилик ишларига ўзини уриш ҳамманинг ҳам қўлидан келавермайди. Бунинг учун ватанга кучли меҳр ҳамда метиндек мустаҳкам ирода бўлиши керак. И.Ҳайдаров буни амалда исбот қилди. Ҳазрат Алишер Навоий ёзганидек:

Бу гулшан аро йўқдир бақо гулига сабот,
Ажаб саодат эрур яхшилик бирла қолса от.

Умр ва тириклик қадри, унинг мазмуни эзгуликдадир. Эзгулик эса ҳар бир инсоннинг тириклигида халқ учун қилган хайрли ишлари ва саховати билан ўлчанади. Юқорида таъкидлаганимиздек, И.Ҳайдаров 67 йиллик умри мобайнида ҳамқишлоқлари учун хайрли ишларни бажаришга улгурди.

Ота боболаримиз азалдан орзу қилган мустақиллик туфайли Ўзбекистон ўз мадҳияси, герби, байроғига эга бўлди. Қадриятларимиз қарор топиб, миллий урф-одатларимиз тикланмоқда. Ўзбекистон жаҳон бозорига далил қадам қўймоқда.

Эндигина мустақиллигининг 5 йиллигини нишонлаган диёримизда бўлаётган бундай ижобий ўзгаришлар талайгина. Бироқ бир тузумдан иккинчи тузумга ўтаётганда қийинчиликлар бўлиши табиий. Шундай экан, озод юртимизни янада обод қилишда ота-боболаримиздан ўрнак олиб, бунёдкорлик, яратувчилик ишларига ҳисса қўшиш барчамизнинг бурчимиз бўлмоғи лозим.

Яхшилар номи, иши абадий яшайди. Мустақил, озод ватанимизни ҳароратли қалб билан севишни, уни орзу қилганимиздек гуллатиш йўлида куюнчаклик, тадбиркорлик, ҳаловат нелигини билмай, елиб-югуришни номи тарихда қолган Ислиддин ота кабилардан ўрганайлик. Бу ёшлар учун катта ҳаёт мактабидир.

Моҳира АРСЛОНОВА,
Пискент тумани.

ЖАНГЧИ, МУҲАРРИР, АДИБ

Иброҳим Раҳимни 80 ёши билан тенгдошлари қутладилар

Қутлаш маросими кеча республика уруш ва меҳнат фахрийлари кенгашида бўлди. Кенгаш раиси Бектош Раҳимов меҳмонни қутлуғ ёши билан муборакбод этди. Мўйсафид адибга бу даврада ўз тенгқурлари — уруш даҳшатларини бошдан кечирган фронтдош дўстлари, урушдан кейин матбуотда ижод қилган қаламкашлар ҳамда мўйсафидлик гаштини сураётган фахрийларни кўриш қувончли эди. Улар Ўзбекистон халқ ёзувчисининг сермазмун ҳаёти саҳифаларини биргалашиб варақладилар. Иброҳим Раҳимнинг ҳозир ҳам фаол ижод қилаётганлиги, жамоат топшириқларини бажаришга ҳамма вақт камарбасталиги таъкидлаб ўтилди. Чиндан ҳам унинг бултур нашрдан чиққан «Ўзбекистон Республикаси Хотира китоби» яратилишида қўшган ҳиссаси таҳсинга лойиқдир. Айни кунларда ёзувчини гоҳ Тошкентдаги Абдулла Қодирий маҳалласида, гоҳ Қибрай қишлоғида, гоҳ Тракторсозлар шаҳарчасида ва гоҳ Сергелидаги 5-мактабда кўриш мумкин. У халқаро «Экосан» жамғармаси ва фахрийлар кенгаши фаоллари билан бу жойларда атроф муҳит озодалиги ва ободончилиги учун курашда астойдил иштирок этмоқда.

Кекса адибнинг ижодий фаолияти ҳақида меҳнат фахрийси Ориф Алимов, ҳамкасб дўстлари Ҳамид Ғулом, Назармат, Одил Ёқубов гапирдилар ва табрикладилар. Унга эсдалик совғалари топширилди.

Соат МУСАЕВ.

«ЭКОЛОГИЯ ВА КЕЛАЖАГИМИЗ»

ПОЙТАХТИМИЗНИНГ Собир Раҳимов туманидаги 242-мактабда очилган кўрик-кўргазма «Экология ва келажагимиз» мавзусига бағишланди. Унда тумандаги 34 та мактаб, 60 дан зиёд болалар боғчалари, 3 та мактаб-интернат тарбияланувчиларининг қўллари билан тайёрланган рефератлар, альбомлар, жонли бурчаклар, тош, суяк, илдизлардан иборат табиат ажойиботлари акс эттирилди.

— Туманимиздаги боғча ва мактабларда экологик тарбияни кучайтириш, болаларда табиатга, атроф муҳитга меҳр уйғотиш йўналишида анчагина ижобий ишлар олиб борилмоқда, — деди туман халқ таълими бўлими бошлиғи Абдулла Раҳматуллаев. — Чунончи, режа асосида маърифий, маданий, экологик йўналишдаги тадбирлар ишлаб чиқилиб, тегишли маориф муассасаларига жўнатилди. Жойларда ана шу режалар асосида кенг фаолият олиб борилмоқда.

Дарҳақиқат, кўргазма жуда қизиқарли ўтди. Намойишга қўйилган барча экспонатлар ўзининг ранг-баранглиги билан ташриф буюрувчиларда катта таассурот қолдирди. Кўрик якунига кўра тумандаги 249-мактаб жамоаси ҳамда 478-болалар боғчаси ғолиб деб топилди.

Жалол АЛИЕВ.

СУРАТЛАРДА: кўргазмадан лавҳалар.
Даврон АҲМАД олган суратлар.

Спорт

ФУТБОЛ

БИТТА ТЎП КАМЛИК ҚИЛДИ

КУБОК баҳслари шунақа! Ўйин тақдирини битта тўп ҳал қилади-қўяди. Борди-ю, икки учрашувдаги тўплар нисбати тенг келиб қолса, сафарда киритилгани торози палласини босиб кетади. Ўзбекистон Кубогининг ярим финалидаги дастлабки учрашувида «Дўстлик» ўз майдонида Фарғонанинг «Нефтчи» жамоасини қабул қилиб, 1:0 ҳисобида ғолиб келганди. Ягона тўпни моҳир ҳужумчи Жаъфар Ирисметов киритганди. Ўша ўйин ҳақида газетамизда босилган мақолага «Битта тўп етармикан?» деган сарлавҳа қўйгандик. Аксарият жамоалар сафарда эришилган дурангни ғалабага тенглаштирадилар. Кичик фарқ билан мағлубиятга учрасалар унчалик куюнмайдилар, ўз майдонларида, мухлисларининг қўллаб-қувватлаб турадиган такрор ўйинига катта умид боғлашади ва аксарият ҳолларда ниятларига эришадилар.

Фарғонада «Нефтчи» жавоб учрашувида ўз олдига қўйган мақсадга эришди. Учинчи минутда С. Лебедев, 35-дақиқада Р. Дўрмонов «Дўстлик» дарвозасига икки-та тўп киритишиб, ўз жамоалари ғалабасини таъминладилар. Икки ўйин натижасига кўра «Нефтчи» финалга чиқди. Мазкур ўйинни кўриб қайтган Тошкент вилояти жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси раиси Баҳром Ғофуровнинг таъкидлашича, ўйин мезбонларнинг устунлигида ўтди. «Нефтчи» ҳимоячилари Жаъфар Ирисметовни қаттиқ назорат остига олдилар. Иккинчи бўлимда Фарид Хабибулин икки бор яратилган имкониятдан фойдалана олмади. «Нефтчи» финалда «Пахтакор» билан учрашадиган бўлди.

Тошкентда МҲСК билан «Пахтакор» ўртасидаги такрорий ярим финал баҳсида пахтакорчилар 2:1 ҳисобида ғалабага эришдилар.

Ўзбекистон Кубоги эгаси 10 ноябрда бўладиган ҳал қилувчи ўйинда аниқланади.

* * *

БУГУН ва эртага олий табақа иштирокчилари мавсумнинг якунловчи тур ўйинларини ўтказишади. «Дўстлик» сафарда «Янгиер» меҳмони бўлади.

Шароф УМИРОВ.

Спорт

Таэквандо

ЎЗБЕК СПОРТЧИЛАРИ ҲАЙРАТГА СОЛДИ

СПОРТНИНГ бу тури бўйича Ватанимиз вакиллари эришаётган натижалар тобора қувонарли бўлмоқда. Фақат Осиёда эмас, балки Европада, ҳатто жаҳон миқёсидаги турнирларда мана ман деган таэквандочилар ўзбек спортчиларидан чўчийдиган бўлиб қолди. Яқинда Бельгия очиқ биринчилигида Англия, Германия, Шотландия, Голландия, Польша, Россия ва бошқа мамлакатларнинг қарийб 500 га яқин вакили иштирок этган мусобақада Ватанимиз спортчилари яна рақибларини доғда қолдиришди. Ўзбекистонликлар Бельгия очиқ биринчилигида жами 8 та медалга сазовор бўлишди. Терма командамиз сафида қатнашган бекободлик Андрей Кан ва Леонид Лилар ҳам умумғалабага муносиб ҳисса қўшдилар. Элмурод Нурохунов билан Шуҳрат Абдусаматовлар маҳорати эса таэквандо мутахассис ва мухлисларини ҳайратга солди.

«Қора камар» баҳсларида Ўзбекистон спортчилари норасмий ҳисобда кучли жамоаларни ортда қолдириб, биринчи бўлишди.

ИККИНЧИ ДАВРА ЎЙИНЛАРИ ОЛМАЛИҚДА БЎЛАДИ

ҚЎЛ ТЎПИ бўйича аёллар ўртасида Марказий Осиё жамоалари баҳсининг биринчи давраси Алмати шаҳрида бўлиб ўтди. Ўзбекистон спорт шарафини ҳимоя қилган Олмалиқнинг «Надежда» гандболчилари Алматининг «Казавтостекло», Бишкекнинг «Семиречие» ҳамда Павлодар спортчиларини енгиб, фақат бир учрашувни бой беришди. Майдон эгалари «Отан» клубидан сўнг иккинчи ўринни эгаллаб турган «Надежда», келаси йил февраль ойида Олмалиқда ўтадиган иккинчи давра ўйинларида пешқадамликни қўлга олиш ниятида.

Спорт

ОЛИМПИАДА — БОЛАЛАР НИГОҲИДА

Ўзбекистон Миллий Олимпия Қўмитаси болалар бадиий ижодиёти республика маркази билан ҳамкорликда «Олимпиада ўйинлари — болалар нигоҳида» кўргазма-танловини ўтказди. Кўргазмага марказнинг Қашқадарё, Сурхондарё, Бухоро, Тошкент вилоятлари ва пойтахтдаги ижодий студиялари қатнашчиларнинг 300 дан ортиқ асари қўйилди.

Тошкентдаги олимпия шоншуҳрати музейида ташкил этилган якунловчи босқичда эса республикамизда кенг тарқалган спорт турларини акс эттирувчи юзга яқин расм намойиш қилинди.

Таниқли спортчилар, мўйқалам усталари, жамоатчилик вакиллари иштирок этган бу кўргазмани Ўзбекистон Миллий Олимпия Қўмитасининг президенти С. Рўзиев очди. Қишки олимпия ўйинлари чемпиони Л. Чирязова, Ўзбекистон халқ рассоми А. Мирзаев ёш рассомларни ижодий муваффақият билан табрикладилар. Танлов якунига кўра тошкентлик ҳаваскор рассомлар — 7 ёшли Сардор Жумаев, 11 ёшли Анастасия Кобза ва 16 ёшли Музаффар Ҳайитметов «Спорт турлари» туркум асарлари учун биринчи ўринга сазовор бўлди. Сурхондарёлик Фахриддин Акабоев Халқаро Амир Темур жамғармасининг махсус совринини қўлга киритди. Барча ғолиб ва совриндорларга Ўзбекистон Миллий Олимпия Қўмитаси, Маданият ишлари вазирлигининг мукофоти ва совғалари топширилди. Ўттизта энг яхши асар Швейцариянинг Лозанна шаҳридаги Олимпия музейида ташкил қилинадиган халқаро кўргазмада намойиш этиш учун танлаб олинди.

(ЎзА).

Спорт

СИЗЛАРНИ ҚИЗИҚАРЛИ ЎЙИНЛАР КУТМОҚДА

Маълумки, шу йилнинг декабрь ойида Бирлашган Араб Амирликларида футбол бўйича Осиё Кубоги учун XI мусобақалар бўлиб ўтади. Унда Осиё ўйинларининг чемпиони — Ўзбекистон миллий терма командаси иштирок этади. Команда таркибида Миржалол Қосимов, Игор Шквирин, Азамат Абдураимов, Олег Шацких ва бошқа таниқли футбол усталари бор. Ўзбекистон терма командаси 6 декабрь куни хитойлик футболчилар билан,9 декабрь куни Япония командаси билан, 12 декабрь куни Сурия терма жамоаси билан куч синашади.

ЎзА мухбирига маълум бўлишича, Ал-Айн шаҳридаги стадионнинг минбарларида туриб Ўзбекистон командасини шахсан қўллаб-қувватлашни истаган юртдошларимизнинг бу юртга сафари ташкил этилади. Уларни Бирлашган Араб Амирликларига шинам авиалайнерда олиб бориш, қулай меҳмонхоналарга жойлаштириш, икки марта овқатлантириш ҳамда мусобақаларга олиб бориш учун автобус хизмати кафолатланади.

Футбол мухлисларини уч, тўрт ва беш юлдузли меҳмонхоналар кутмоқда. Улар Яқин Шарқдаги энг гўзал мамлакатлардан бири — Бирлашган Араб Амирликларининг диққатга сазовор жойларини томоша қилиш, тунги балиқ ва қисқичбақа овида, маданий тадбирларда иштирок этиш имкониятига эга бўладилар. Улар Абу Даби ва Дубай сингари гўзал шаҳарларда ўтказиладиган мусобақаларнинг ўзлари истаганини томоша қилиши мумкин. Лекин энг муҳими — Осиё Кубоги ўйинларини бориб кўриш учун жуда кўп буюртмалар олинган Хитой, Япония ва бошқа мамлакатларнинг футбол мухлислари каби спортчиларимизни руҳлантириш, мусобақалар чоғида уларни қўллаб-қувватлашдир.

Бундан ташқари, ҳар бир сайёҳ лотереяга қўйиладиган учта хорижий енгил машинадан бирини олиш имконига эга. Лотерея ўйини йўлланма рақамлари бўйича ўтказилади. Ҳар бир футбол ишқибозига футбол майкаси, бош кийим, Ўзбекистон рамзи туширилган сумкалар берилади. Ўзбекистон футболи шарафини ҳимоя қилишни ўзига фахр деб билган чин футбол ишқибозларини бу ватанпарварлик тадбирида фаол иштирок этишга чақирамиз. **Маълумот олиш учун Тошкентдаги қуйидаги телефонларга қўнғироқ қилинг: 41-51-51, 41-59-52.**

РЕЖАДАГИ... «ФАВҚУЛОДДА ВАЗИЯТ»

Таҳририятимизга кўплаб мактублар келади, қўнғироқлар бўлиб туради. Муштарийларимизни вилоятимиз ҳудудидаги барча янгиликлар, воқеалар, ҳодисалар тафсилоти қизиқтиради. Баъзи мактубларда газетхонлар Фавқулодда вазиятлар вазирлигининг Тошкент вилоят бошқармаси фаолияти хусусида маълумот беришимизни сўрашган. Муштарийлар илтимосини инобатга олиб, мазкур бошқарма тезкор бўлими ходими Тўйчибек Муртазоевич ФАЙЗУЛЛАЕВ билан мулоқотда бўлдик.

— Тўйчибек Муртазоевич, фавқулодда вазиятлар Тошкент вилоят бошқармаси иш бошлаганига ҳали унчалик кўп вақт бўлгани йўқ. Шундай бўлса-да, ўз ваколатингиз доирасида фаолиятингиз хусусида қисқача сўзлаб берсангиз.

— Шу йилнинг март ойида Президентимизнинг фармони билан республикамизда Фавқулодда вазиятлар вазирлиги ташкил этилди. Сўнгра, вазирликнинг фаолиятини ташкил этиш хусусида Вазирлар Маҳкамасининг 143-сонли қарори эълон қилинди. Тошкент вилояти бошқармаси ҳам ўша муҳим давлат ҳужжатлари асосида ўз фаолиятини бошлаб юборди. Тезкорлик — бизнинг шиоримиз. Бас, шундай экан, биз ходимларимиз ва таркибий қисмларимизнинг юз бериши мумкин бўлган ҳар қандай фавқулодда вазиятларда абжирликларини, улар ўз мутахассислиги бўйича олий малакага эга бўлишлари йўлида бир қатор чора-тадбирлар ва қўллаяпмиз. Назарий билимларни амалиёт билан мустаҳкамлаяпмиз. Бу соҳада вазирлигимиз томонидан уюштириб туриладиган режали тактик машқлар ўз самарасини бермоқда. «Навоийазот» бирлашмасида ва Оҳангарон туманида бўлиб ўтган амалий машқлар ана шулар жумласидандир. Яқинда, пухта тайёргарлик кўриб, олдинги тактик машқлардаги каби айрим камчиликларга йўл қўймайдиган даражада яна бир ўқув машқини ўтказдик.

— Чирчиқ шаҳри ва Бўстонлиқ тумани чегарасида содир бўлган «режали темир йўл фалокати» шунинг оқибати бўлса керак?...

— Худди шундай. Унинг овозаси сизларга ҳам етиб келибди-да.

— Нимасини айтасиз... Ана шу «фалокат» ҳақида, ундан кўзланган мақсад хусусида батафсилроқ гапириб берсангиз.

— Боя таъкидлаб ўтганимиздек, махсус тактик машқларимиз ишимиздаги салбий ва ижобий томонларни таҳлил қилишга имконият яратади. Шу боис, мазкур йил режасига биноан вилоятимизнинг Чирчиқ шаҳри ва Бўстонлиқ туманлари чегарасидаги Аранча темирйўл бекатида Ўзбекистон темир йўллари ҳиссадорлик компанияси билан бирга тактик машқ ўтказдик. Бундан мақсад — темир йўл ҳалокатининг оқибатларини тезда бартараф этиш, асосий вазифа қилиб олинди. Вазирлигимизнинг буйруғи, унинг қароргоҳи томонидан ишлаб чиқилган услубий кўрсатмалар, машқни топшириқлари бизга асосий ҳужжат бўлиб хизмат қилди. Машқда Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазирлиги, Ўзбекистон темир йўллари ҳиссадорлик компанияси ва унинг тиббий-санитария хизмати, Ички ишлар вазирлигининг ходимлари ва уларнинг таркибий қисмлари, Тошкент вилоятининг Ички ишлар бўлими жамоат тартибини сақлаш ва ёнғинга қарши кураш хизматлари, вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси ва Бўстонлиқ тумани ҳамда Чирчиқ шаҳри корхоналари, соғлиқни сақлаш муассасалари, айниқса, «тез ёрдам» хизмати ва хусусан, бизнинг фавқулодда вазият тизимимизга мансуб бўлган йиғма ҳарбийлаштирилган тезкор бўлинмаларимиз фаол қатнашдилар.

• Тафсилот

Аранча темир йўл бекатида ўтказган амалий машқлар ҳақиқатга яқин бўлди. Жалб этилган турли хил хизмат ходимларининг ҳатти ҳаракатлари ҳам шунга яраша ижро этилди.

Тасаввур қилиб кўринг... Эрта тонгда Аранча бекатидан чиқаётган йўловчи поезднинг юриши секинлашиб қолади. Худди шу пайтда шу йўлдан келаётган маневрли тепловоз билан кучли тўқнашув содир бўлади. Поезднинг иккита охирги вагони издан чиқиб кетади, улар ёнбошга қулаб тушади. Учинчи, охирги вагон эса тўқнашув оқибатида мувозанатини йўқотиб, кучли чайқалади-ю, қандайдир мўъжиза туфайли жойида қолади, тепловоз мажоқланган. Оғир тан жароҳати олган одамларнинг овозлари атрофга таралади...

Бу махсус тактик машқнинг сценарийсидан бир лавҳа, холос.

— Хўш, ана шу вазиятда ҳамма бирдек ҳаракат қила олдими? Кўзланган мақсадга эришилдими?

— «Фалокат» оқибатларини тугатиш аниқ ва пухта ўтди. Саноқли дақиқаларда вагонлар очилиб, одамлар тезда хавфсиз жойларга етказилди. Шу заҳоти ёнғинга қарши кураш хизмати ходимлари иш бошладилар.

Шу ўринда бизнинг хизматга ўз касбининг усталари жалб этилганини алоҳида таъкидлаб ўтишимиз зарур. Асосийси, улар ҳар қандай металлни саноқли дақиқалардаёқ кесиб ташлайдиган, исталган оғирликдаги конструкцияларни кўтара оладиган энг замонавий махсус техника воситалари билан жиҳозланганлиги мушкулни осон қилди. Мутахассисларимизни эгниларидаги қирмизи рангли жомакорларидан дарҳол таниб олиш қийин эмас эди. Юқори ва паст ҳароратларда иш олиб бориш учун мўлжалланган махсус либослар, суюқ аммиакда ишлашда асқотадиган гидрокостюмлар, скафандрлар ходимларимиз ҳар қандай шароитда ҳам тезкор иш олиб боришларида қўл келди.

— Жалб этилган ташкилотлар вакиллари синовдан қандай ўтишди?

— Жуда яхши. Ҳамма ўзига тегишли вазифани маҳорат билан бажаришди. Айниқса, Ўзбекистон Қизил ярим ой жамиятининг Флюра Латипова бошчилик қилаётган вилоят қўмитасининг сандружиначилари, Чирчиқ шаҳар корхоналари вакилларининг ҳаракатлари таҳсинга сазовор бўлди.

Буни машқда кузатувчи сифатида иштирок этган Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлар, Тошкент шаҳри бўйича тегишли хизматлар раҳбарлари, темир йўл бекатлари бошлиқлари ҳам эътироф этишди. Умуман, бундай машқларни ўтказиб турилиши ҳалокатларнинг олдини олиш, юзага келиши мумкин бўлган оғир вазиятнинг салбий оқибатларини зудлик билан бартараф этиш бўйича бир дарс бўлди, десак муболаға бўлмас.

Тактик машқни муваффақиятли ўтказишимизда вилоят ҳокимлигининг кўрсатган амалий мадади катта бўлди. Шунингдек, Чирчиқ шаҳар ҳокими Д. Азизхўжаев, Бўстонлиқ тумани ҳокими А. Абдувосиқовларнинг ҳам хизматларини алоҳида таъкидлаб ўтиш лозим. Имкониятдан фойдаланиб, бошқармамиз номидан уларга ва барча жалб этилган ташкилотларга ўз миннатдорчилигимизни билдирамиз.

— Суҳбатингиз учун ташаккур!..

Суҳбатдош Миржалол МИРАЛИЕВ.

КИР ЮВИШ ҲАМ САНЪАТ

Билиб қўйган яхши

● ПАХМОҚ газламадан тикилган кийимларга совун суркаманг. Уларни ювиш учун яхшиси совунли сув тайёрланг. Бунинг учун ўн литрга бир қошиқ глицерин солинган сувдан фойдалансангиз бўлади.

● ЖУДА кўп қатли юбкани ювишдан олдин унинг қатларини йирик чок билан тикиб чиқишингизни маслаҳат берамиз.

● КИМЁВИЙ толали буюмларни ҳеч қачон ишқаламанг ва сиқманг. Уларни тез-тез ювиб турган маъқул.

● СУНЪИЙ толали газламадан тикилган кийимларни асло қайнатманг. Негаки, сувнинг иссиқлиги 60 даражадан ошганда газлама ипи таркиби бузилади. Кейин эса уни дазмол билан ҳам тўғрилаш қийин бўлади.

● ЖУНЛИ газламадан тикилган кийимларни ювишдан олдин тескарисига ағдаринг. Бундай буюмларни ювгач, илиқ сувда чайиб ташланг.

● ҒИЖИМЛАНГАН трикотаж буюмларни уч қошиқ нашатир спирти солинган ўн литр содали сувда чайиб, сўнгра уни ана шу сувда бир кеча-кундуз ивитиб қўйинг. Кейин эса илиқ сувда бир неча марта чайиб ташлаб, пахмоқ сочиққа ўраб қўйинг. Бироз вақтдан сўнг кийимни стол устига ёйиб қуритинг.

● ШТАПЕЛ газламадан тайёрланган кийимни ҳеч қачон офтоб нурида қуритманг, ранги айниши мумкин.

● ТЎҚИЛГАН рўмол, одатда, ювилгандан сўнг стол устига ёйиб қўйилади. Унинг «тишлари» тортилиб, тўғноғич билан тўғнаб қўйилса ғижим бўлмай қурийди.

● АГАР жунли кийим-кечак ювилгандан сўнг тор келиб қолса, уни ҳўллаб ва тортиб дазмоллаш зарур.

Азиз муштарийлар!

Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлиги тизимидаги матбуот тарқатиш бўлинмаларида барча газета ва журналлар қаторида «Тошкент ҳақиқати»га ҳам обуна расмийлаштирилмоқда. Газетамизга ўз вақтида ёзилсангиз, у мунтазам равишда хонадонингизга етказиб берилади. Пойтахт вилоятимизда яшовчилар учун обуна баҳоси газетани уйга етказиб бериш билан ҳисоблаганда:

1 йилга — 940 СЎМ,
ярим йилга — 470 СЎМ,
уч ойга — 235 СЎМ.

Тошкент шаҳри аҳолиси учун:

бир йилга — 840 СЎМ,
ярим йилга — 420 СЎМ,
уч ойга — 210 сўм.

Абонент қутичалари бўлган тошкентликлар учун обуна баҳоси бундан ҳам арзонроқ:

бир йилга — 624 СЎМ,
ярим йилга — 312 СЎМ,
уч ойга —156 СЎМ,

Бизнинг индексимиз: 64672

Об-ҳаво

ЭНДИ ИССИҚРОҚ КИЙИНАВЕРИНГ

Гидрометеорология маркази мутахассисларининг хабарига кўра, ноябрь ойининг дастлабки ўн кунлигида очиқ ҳаво булутли ва ёмғирли кунлар билан алмашиниб туради. Ёғингарчилик асосан 7-, 8-ноябрь кунлари бўлиши кутилади. 6-, 9-, 10 ноябрда эса ёғингарчилик бўлмайди. Кечалари ҳарорат 2—7 даража, кундуз кунлари 12 — 17 даража атрофида бўлади. Ёмғир ёққан кунлари бирмунча салқин бўлиши табиий. Умуман, бундан буён иссиқроқ кийинаверишни тавсия этамиз.

Бу йилги ноябрнинг биринчи ўн кунлигида ҳарорат меъёрдагига яқин, янада аниқроқ айтадиган бўлсак, кўп йиллик кузатишлардагига нисбатан бироз юқорироқ бўлади.

«Ўзкоммаишийсавдо» ҳиссадорлик жамияти жамоаси «Ўзулгуржибиржасавдо» акционерлик уюшмаси молия ва муҳосиблик маркази раҳбари Ш. И. Пўлатовга волидаси **Муборак ПЎЛАТОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ • TOSHKENT HAQIQATI

Муассис: ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ

Бош муҳаррир Фатҳиддин МУҲИДДИНОВ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32.

Телефонлар: хатлар ва оммавий ишлар бўлими: 33-40-48
Эълонлар: 33-99-15, 36-57-27.

● Эълон ва билдирувлардаги факт ҳамда далилларнинг тўғрилиги учун реклама ва эълон берувчилар масъулдир.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №8. Буюртма Г-0630. Ҳажми – 2 табоқ, офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2. Адади 8500 нусха.

"Шарқ" нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй. Нашр кўрсаткичи: 64672. Босишга топшириш вақти – 20. 30. Босишга топширилди – 18.15. 1 2 3 4 5 6